

RP 68/2014 rd

Regeringens proposition till riksdagen om godkännande av ramavtalet om vittomspännande partnerskap och samarbete mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Socialistiska republiken Vietnam, å andra sidan, och med förslag till lag om sättande i kraft av de bestämmelser i avtalet som hör till området för lagstiftningen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att riksdagen godkänner det i juni 2012 ingångna ramavtalet om vittomspännande partnerskap och samarbete mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Socialistiska republiken Vietnam, å andra sidan, samt lagen om sättande i kraft av de bestämmelser i avtalet som hör till området för lagstiftningen.

Ramavtalet om partnerskap och samarbete med Socialistiska republiken Vietnam är till sin karaktär ett blandat avtal som både innehåller bestämmelser som hör till medlemsstaternas behörighet och bestämmelser som hör till Europeiska unionens behörighet. Avtalet är det första med Vietnam ingångna bilaterala avtalet och det ersätter samarbetsavtalet från 1980 mellan Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater, å ena sidan, och de Sydasiatiska nationerna å andra sidan, som 1999 utvidgades till att omfatta Vietnam.

Avtalet är ett vidsträckt samarbetsavtal som innehåller bestämmelser om formerna för po-

litiskt, ekonomiskt och sektorbaserat samarbete samt dialog. Avtalet omfattar samarbete bland annat inom områdena miljö och klimatförändringar, energi, vetenskap och teknologi samt sjö- och flygtrafik. Avtalet innehåller rättsligt bindande åtaganden som är centrala för Europeiska unionens utrikespolitik, bland annat bestämmelser om mänskliga rättigheter, icke-spridning av vapen, bekämpning av terrorism, internationella brottmålsdomstolen, migration och beskattning. I avtalet ingår ett avsnitt om utvecklingssamarbete och ett avsnitt om handels-samarbete.

Avtalet avses träda i kraft den första dagen i den månad som följer på den dag då den senare parten har underrättat den andra parten om att de rättsliga förfaranden som krävs för godkännande av avtalet har slutförts. Den föreslagna lagen avses träda i kraft samtidigt som avtalet träder i kraft, vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLL	2
ALLMÄN MOTIVERING	3
1 INLEDNING	3
2 NULÄGE	3
2.1 Avtals- och handelsförbindelserna mellan Europeiska unionen och Socialistiska republiken Vietnam	3
2.2 Avtals- och handelsförbindelserna mellan Finland och Socialistiska republiken Vietnam	4
2.3 Bedömning av nuläget	4
3 MÅLSÄTTNING OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN	4
4 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	5
4.1 Ekonomiska konsekvenser	5
4.2 Konsekvenser för myndigheterna	5
4.3 Konsekvenser för miljön	5
4.4 Samhälleliga konsekvenser	5
5 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN	5
5.1 Beredningen inom Europeiska unionen	5
5.2 Den nationella beredningen	6
DETALJMOTIVERING	7
1 AVTALETS INNEHÅLL OCH FÖRHÅLLANDE TILL LAGSTIFTNINGEN I FINLAND	7
AVDELNING I ART OCH RÄCKVIDD	7
AVDELNING II UTVECKLINGSSAMARBETE	8
AVDELNING III FRED OCH SÄKERHET	8
AVDELNING IV SAMARBETE OM HANDEL OCH INVESTERINGAR	9
AVDELNING V SAMARBETE OM RÄTTSLIGA FRÅGOR	10
AVDELNING VI SOCIOEKONOMISK UTVECKLING OCH ANDRA SAMARBETSOMRÅDEN	10
AVDELNING VII INSTITUTIONELL RAM	14
AVDELNING VIII SLUTBESTÄMMELSER	14
2 LAGFÖRSLAG	15
3 IKRAFTTRÄDANDE	15
4 BEHOVET AV RIKSDAGENS SAMTYCKE OCH BEHANDLINGSORDNING	16
4.1 Behovet av riksdagens samtycke	16
4.2 Behandlingsordning	18
LAGFÖRSLAG	19
Lag om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i ramavtalet om vittomspännande partnerskap och samarbete mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Socialistiska republiken Vietnam, å andra sidan	19

ALLMÄN MOTIVERING

1 Inledning

I maj 2007 gav Europeiska unionens (EU) råd kommissionen mandat att förhandla fram ett ramavtal om partnerskap och samarbete (Partnership and Cooperation Agreement) med Vietnam, nedan kallat 'partnerskaps- och samarbetsavtalet', och utvidgade därmed förhandlingsmandatet från november 2004 som gällde Thailand, Indonesien, Singapore, Filippinerna, Malaysia och Brunei). Partnerskaps- och samarbetsavtalet ersätter nuvarande rättsliga ramar som består av avtalet från 1995 mellan Europeiska gemenskapen och Vietnam samt av samarbetsavtalet från 1980 mellan Europeiska ekonomiska gemenskapen och medlemsstaterna i Sydostasiatiska nationers förbund (Asean) som 1999 utvidgades till att omfatta Vietnam. Förhandlingsmandatet bottnade i kommissionens meddelande från 2003 där behovet av att aktivera samarbetet uppmärksammades. Vietnam var efter Indonesien och Filippinerna det tredje Aseanlandet med vilket ett partnerskaps- och samarbetsavtal undertecknades. Ett motsvarande partnerskaps- och samarbetsavtal har sedermera färdigförhandlats också med Singapore och Thailand, och förhandlingar pågår med Malaysia och Brunei.

Partnerskaps- och samarbetsavtalet med Vietnam är ett blandat avtal med övergripande täckning där både EU och dess medlemsstater är parter. Det centrala målet för partnerskaps- och samarbetsavtalet mellan EU och Socialistiska republiken Vietnam är att stärka ett övergripande partnerskap. Avtalet ger parterna större möjligheter till samarbete inom en rad olika sektorer. Avtalet är inte ett handelsavtal, men innehåller också ett avsnitt om handelssamarbete. Ur EU:s synvinkel är avtalets viktigaste delområden bland annat säkerhet, inrikesfrågor, mänskliga rättigheter och migration. Därtill avtalas det om att inleda samarbete eller dialog inom flera områden. Avtalet syftar till att utveckla samarbetet i olika politiska, sociala och ekonomiska frågor och att intensiviera samarbetet mellan EU och Vietnam såväl i regionala som också i internationella sammanhang. Politiskt stärker

avtalet EU:s roll i Sydostasien utgående från gemensamma universella värden.

Avtalet omfattar de politiska standardklausulerna om de mänskliga rättigheterna, minskning av massförstörelsevapen, handeldvapen och lätta vapen, Internationella brottmålsdomstolen och bekämpning av terrorism. Respekten för demokratiska principer, de mänskliga rättigheterna och rättsstatsprincipen samt iakttagande av internationella förpliktelser om förhindrande av spridning av massförstörelsevapen samt åtagandet för att uppnå de internationellt överenskomna utvecklingsmålen (inbegripet Förenta nationernas (FN) millennietvecklingsmål) är väsentliga delar (essential element) av avtalet. Överträdelser av dessa delar utgör ett avtalsbrott förknippat med ett särskilt förhandlings- och sanktionsförfarande.

Avtalet med Vietnam kan uppskattas öka växelverkan och det konkreta samarbetet mellan EU och Vietnam på flera delområden. Det kan vidare bedömas att EU:s synlighet i Sydostasien ökar i och med avtalet. Avtalsavsnittet om samarbete inom handel och ekonomi lägger grunden för frihandelsförhandlingarna som inleddes 2012.

2 Nuläge

2.1 Avtals- och handelsförbindelserna mellan Europeiska unionen och Socialistiska republiken Vietnam

Den avtalsmässiga grunden för samarbetet mellan EU och Vietnam ligger i avtalet från 1995 mellan Europeiska gemenskapen och Vietnam samt samarbetsavtalet från 1980 mellan Europeiska ekonomiska gemenskapen och medlemsstaterna i Sydostasiatiska nationers förbund (Asean) som 1999 utvidgades till att omfatta Vietnam. Avtalet innehåller bestämmelser om handel, ekonomi och utvecklingssamarbete. Det nya, i juni 2012 undertecknade partnerskaps- och samarbetsavtalet är det första bilaterala avtal som slutits mellan EU och dess medlemsstater, å ena sidan, och Vietnam, å andra sidan, och ersätter det nämnda samarbetsavtalet.

EU är en viktig handelspartner för Vietnam, under de senaste åren särskilt som destinationsregion för exporten. Vietnams export till EU-området har under de senaste åren rört sig kring 15,8 miljarder euro om året, och EU har konkurrerat med Förenta staterna om ställningen som största målregion för Vietnams export. EU:s export till Vietnam är en aning mindre, men EU är ändå största icke-asiatiska importregion.

2.2 Avtals- och handelsförbindelserna mellan Finland och Socialistiska republiken Vietnam

Finland och Vietnam har undertecknat ett handelsavtal 1978 (FördrS 25/1978), en överenskommelse om allmänna villkor och förfaranden i fråga om utvecklingssamarbetet 1992 (FördrS 18/1993), en överenskommelse om främjande av och skydd för investeringar 1993 (FördrS 26-27/1996), en överenskommelse om samarbete inom ekonomi, vetenskap, industri, teknologi och handel 1994 (FördrS 27/1995) samt ett avtal för att undvika dubbelbeskattning och förhindra kringgående av skatt beträffande skatter på inkomst 2001 (FördrS 111□112/2002).

Handeln mellan Finland och Vietnam har under de senaste åren visat en moderat ökning, men det finns plats för ytterligare tillväxt. Vanligtvis har handeln visat ett överskott för Finland: värdet på den bilaterala handeln uppgick 2012 till 213 miljoner euro, varav den finländska exportens värde var 74 miljoner euro och importens värde 139 miljoner euro.

2.3 Bedömning av nuläget

Relationerna mellan Europeiska unionen och Socialistiska republiken Vietnam har utvecklats längre än området för avtalen från 1995 och 1999. Detta nya avtal om partnerskap och samarbete syftar till att förbättra samarbetsmöjligheterna inom den handelsökonomiska sektorn och att dessutom utveckla det politiska, regionala och internationella samarbetet. Avtalet omfattar flera samsamarbetsområden och preciserar avtalsparternas åtaganden. Upprättandet av avtalet utgör en naturlig fortsättning på utvecklingen av förbin-

delserna mellan Europeiska unionen och Vietnam.

Politiskt sett anses avtalet utgöra ett betydande steg mot en stärkt roll för EU i Sydostasien bland annat utgående från sådana universella värden som respekt för demokrati och mänskliga rättigheter. Partnerskaps- och samsamarbetsavtalet har bredare verkningar än de tidigare avtalen och förväntas öka samarbetet samt stabiliteten och förutsebarheten i förbindelserna.

Det är ändamålsenligt att sköta Finlands förbindelser med Socialistiska republiken Vietnam genom Europeiska unionens partnerskaps- och samsamarbetsavtal. Avtalet lägger också grunden för en utvidgning av samarbetet mellan Finland och Vietnam.

3 Målsättning och de viktigaste förslagen

Avtalet om partnerskap och samarbete med Socialistiska republiken Vietnam täcker en bred skala av olika samsamarbetssektorer och syftar till att ta fram ett konkret samarbete på många områden. Avtalsbestämmelserna omfattar allmänna principer för handel och investeringar samt samarbete i anknäpning till tekniska handelshinder, det rättsliga området, konkurrensolitik, statistikföring, utvecklingssamarbete, undervisnings- och kultursektorn, forskning, sysselsättning, migration, skydd av personuppgifter, penningtvätt, brottslighet, åtgärder för att förhindra terrorism och spridning av handeldvapen, industriella rättigheter, näringsolitik och miljöskydd. Samma samsamarbetssektorer ingår också i de andra partnerskaps- och samsamarbetsavtalen som EU har förhandlat fram med Aseanländerna. I fokus för förhandlingarna med Vietnam stod särskilt migration, säkerhet, inrikesfrågor och mänskliga rättigheter.

Avtalet bestämmer om inrättandet av en gemensam kommitté som består av företrädare på högsta möjliga nivå från båda sidor för att övervaka att avtalet fungerar och genomförs väl. Den gemensamma kommittén ska normalt sammanträda en gång per år. Kommittén ska upprätta underkommittéer för olika sektorer av avtalets täckningsområde och för att biträda den gemensamma kommittén i dess arbete.

Propositionen syftar till att inhämta riksdagens godkännande för avtalet. Propositionen innehåller också ett förslag till så kallad blankettlag, genom vilken de bestämmelser i avtalet som ingår i området för lagstiftningen sätts i kraft.

4 Propositionens konsekvenser

4.1 Ekonomiska konsekvenser

Avtalet har inga direkta konsekvenser för statsbudgeten. Avtalet syftar till att intensifiera de politiska och ekonomiska förbindelserna mellan Europeiska unionen och Socialistiska republiken Vietnam och inleda ett samarbete på flera delområden, däribland handel och investeringar, miljö och klimatförändringar, energi, vetenskap och teknologi samt sjö- och flygtrafik. Avtalet bedöms ha positiva, om än inte direkta ekonomiska konsekvenser för Finland.

4.2 Konsekvenser för myndigheterna

Avtalet har inga direkta konsekvenser för myndigheterna. De uppgifter som den genom avtalet inrättade gemensamma kommitténs och underkommittéernas möten ger upphov till kan i enlighet med normal praxis skötas med nuvarande personal.

4.3 Konsekvenser för miljön

Avtalet har inga direkta konsekvenser för miljön. Miljön hör till de områden där samarbetet mellan parterna ska utvecklas. Enligt avtalet ska samarbetet vara inriktat på att bevara och förbättra miljön i syfte att uppnå hållbar utveckling med iakttagande av förpliktelseerna enligt det internationella samarbete och de multilaterala miljöavtal avtalsparterna är parter i. Avtalet innehåller en artikel om miljö och naturresurser där vikten av bevarandet av naturresurserna och den biologiska mångfalden har skrivits in. Enligt avtalet är strävan att miljöaspekterna ska integreras i alla samarbetsområden.

4.4 Samhälleliga konsekvenser

Partnerskaps- och samarbetsavtalet ska främja politisk dialog mellan avtalsparterna och förbättra samarbetsmöjligheterna utifrån gemensamt överenskomna värden. Avtalet strävar efter att främja parternas samarbete på flera olika områden och få till stånd positiva samhällseffekter, särskilt i Vietnam. I avtalet förbinder sig parterna till gemensamma principer för att främja demokrati och mänskliga rättigheter, förhindra spridningen av massförstörelsevapen och bekämpa terrorism. Avtalet kan bedömas ha positiv verkan för en god förvaltning, demokratin, det civila samhället och en starkare nationalekonomi i Vietnam.

5 Beredningen av propositionen

5.1 Beredningen inom Europeiska unionen

Initiativet till ett avtal med Socialistiska republiken Vietnam togs i maj 2007 och det första avtalsutkastet lämnades till Vietnam i oktober samma år. Den första förhandlingsomgången hölls i Bryssel i juni 2008. Det ordnades inalles nio förhandlingsomgångar, av vilka den sista hölls i Bryssel den 9–14 september 2010.

Viktiga frågor för EU var bl.a. de bilaterala åtagandena inom området för mänskliga rättigheter, Internationella brottmålsdomstolen, samarbetet i kampen mot terrorism, massförstörelsevapen, olagliga handeldvapen, migration, god förvaltning och beskattning samt handelspolitik. Vietnams mål fokuserade bl.a. på att inlemma de internationellt överenskomna utvecklingsmålen, inbegripet FN:s millenniemål, som väsentliga delar av avtalet.

Avtalsförhandlingarna bereddes på reguljär basis i EU:s arbetsgrupp för Asien och Oceanien i Bryssel och i de ständiga representanternas kommitté. Avtalstexten behandlades i handelspolitiska kommittén och i rådet för utrikes frågor. Texten godkändes vid de ständiga representanternas kommittés juni-möte 2010 och avtalet paraferades den 4 oktober 2010. Rådet fattade beslut om avtalets undertecknande den 14 maj 2012. Företrädare

re för EU och Vietnam undertecknade sedan avtalet den 27 juni 2012 i Bryssel.

Efter att avtalet har undertecknats ska det godkännas i varje medlemsstat i EU och i Socialistiska republiken Vietnam. Rådet godkänner avtalet för EU:s del efter samråd med Europaparlamentet.

5.2 Den nationella beredningen

Avtalsförhandlingarna och avtalstexten har behandlats i sektionen för handelspolitiska frågor och i sektionen för yttre förbindelser. Riksdagen informerades om mandatet att förhandla med Vietnam med en E-skrivelse (E 22/2007 rd) daterad den 11 maj 2005 och om framstegen i förhandlingarna och om

slutskedet med en U-skrivelse (U 21/2010 rd) daterad den 3 juni 2010. Medan U-skrivelsen behandlades i stora utskottet den 6 oktober 2010 instämde stora utskottet i enlighet med utrikespolitiska utskottets ställningstagande (UtUX 5/2010 rd) i statsrådets ståndpunkt (StoUX 76/2010 rd).

Regeringens proposition har beretts vid utrikesministeriet. Propositionen har sänts på remiss till arbets- och näringsministeriet, finansministeriet, försvarsministeriet, inrikesministeriet, jord- och skogsbruksministeriet, justitieministeriet, kommunikationsministeriet, miljöministeriet, social- och hälsovårdsministeriet, statsrådets kansli och undervisnings- och kulturministeriet samt Ålands landskapsregering.

DETALJMOTIVERING

1 Avtalets innehåll och förhållande till lagstiftningen i Finland

Inledning. I inledningen bekräftar parterna sin respekt för de demokratiska principerna och de mänskliga rättigheterna samt principen om rättsstaten och god samhällsstyrning. I inledningen anges även parternas åtagande att utöka samarbetet för internationell stabilitet, rättvisa och säkerhet, för att främja en hållbar social och ekonomisk utveckling, samt bekämpning av terrorism och gränsöverskridande brottslighet. I inledningen bekräftas också engagemanget för att främja miljöskydd, samarbete till stöd för migration och tillämpning av Världshandelsorganisationens principer och reglerna för internationell handel på ett icke-diskriminerande sätt.

AVDELNING I ART OCH RÄCKVIDD

Artikel 1. Allmänna principer. I artikeln bekräftas att respekten för de demokratiska principerna och de mänskliga rättigheterna enligt internationella instrument samt för rättsstatsprincipen ligger till grund för båda parternas inrikes- och utrikespolitik. Denna punkt definieras som en av väsentlig del av avtalet. Som en väsentlig del av avtalet definierar artikeln också parternas åtagande att samarbeta för att uppnå FN:s millenniemål. Samarbetsåtaganden för att uppnå millenniemålen var ett centralt förhandlingsmål för Vietnam. Parterna bekräftar också sitt åtagande för en hållbar utveckling och bekämpning av klimatförändringen. Parterna är överens om att samarbetet inom ramen för avtalet kommer att ske i enlighet med deras nationella lagar och andra författningar.

Artikel 2. Mål för samarbetet. Parterna åtar sig att föra en allomfattande dialog och främja ytterligare samarbete sig emellan inom alla områden av ömsesidigt intresse i syfte att stärka sina bilaterala förbindelser. Mål som nämns särskilt är att främja handel och investeringar mellan parterna samt bilateralt samarbete, såväl regionalt som internationellt. Ytterligare mål är att upprätta sam-

arbete i anknytning till följande teman: utvecklingssamarbete, hållbar utveckling, klimatförändring och överförbara sjukdomar, rättvisa och säkerhet, dataskydd, migration, organiserad brottslighet, inbegripet penningtvätt och bekämpning av olaglig narkotika, massförstörelsevapen, handelsvapen och lätta vapen, terrorism och många andra för parterna viktiga områden. Parterna strävar också efter att öka deltagandet i subregionala och regionala samarbetsprogram, öka varandras synlighet till exempel med hjälp av kulturutbyte, informationsteknik och utbildning samt främja dialog och interaktion med det organiserade civila samhället.

Artikel 3. Samarbete i regionala och internationella organisationer. Parterna åtar sig att utbyta synpunkter och samarbeta inom regionala och internationella forum och organisationer, såsom Förenta nationerna och dess byråer och organisationer, Asean samt dialogen mellan Asean och EU, Asien-Europa-mötet (Asem) samt Världshandelsorganisationen. Parterna är också överens om att främja samarbete mellan tankesmedjor, universitet, icke-statliga organisationer, företag och medier i form av seminarier, konferenser och annan relaterad verksamhet.

Artikel 4. Bilateralt och regionalt samarbete. Parterna samarbetar inom ramen för avtalet även på det regionala planet när det är det effektivaste sättet att främja målen i avtalet. Samarbetet kan i tillämpliga fall omfatta stöd till integration och samhällsutveckling i Asean. Parterna får vid behov besluta att utvidga det finansiella stödet till samarbete på de områden som har anknytning till avtalet, i enlighet med sina respektive finansiella förfaranden och resurser. Detta samarbete kan i synnerhet stödja genomförandet av socioekonomiska reformer i Vietnam.

AVDELNING II UTVECKLINGSSAMARBETE

Artikel 5. Allmänna principer. Parterna anser att ett av de främsta målen för utvecklingssamarbetet är att uppnå millenniemålen, utrota fattigdom samt åstadkomma hållbar utveckling och integration i världsekonomin. I målen för utvecklingssamarbetet ska Vietnams socioekonomiska utvecklingsstrategier och program beaktas. Parterna är överens om att främja samarbetsverksamhet i enlighet med sina respektive förfaranden och resurser.

Artikel 6. Samarbetets syften. Parternas strategier för utvecklingssamarbete ska bland annat syfta till att nå en hållbar ekonomisk utveckling, främja mänsklig och social utveckling, främja reform och utveckling av institutioner, främja en miljömässigt hållbar utveckling, återställande av miljön och bästa praxis på miljöområdet samt bevarande av naturresurser, förebygga och hantera klimatförändringens konsekvenser samt stödja politik och instrument som syftar till en gradvis integration i världsekonomin och världshandeln.

Artikel 7. Samarbetets former. Parterna är överens om att på bilateral eller regional nivå eller genom en kombination av båda, inbegripet genom trepartssamarbete, genomföra verksamhet som rör alla områden för samarbete inom ramen för denna avdelning. Samarbetet mellan parterna kan ske i form av utvecklingsbistånd och tekniskt bistånd till program och projekt som överenskommit mellan parterna, kapacitetsuppbyggnad genom kurser, workshoppar och seminarier, expertutbyte, studier och gemensam forskning mellan parterna, andra former av utvecklingsfinansiering när så är lämpligt samt utbyte av information om bästa praxis för biståndseffektivitet.

AVDELNING III FRED OCH SÄKERHET

Artikel 8. Bekämpning av spridning av massförstörelsevapen och bärare av sådana vapen. Parterna är överens om att till fullo uppfylla sina skyldigheter enligt internationella fördrag och överenskommelser om nedrustning och icke-spridning och andra relevanta internationella skyldigheter och att ge-

nomföra dem på nationell nivå. Samtidigt bekräftar parterna sin legitima rätt att för fredliga ändamål forska i, utveckla, använda, handla med och överföra biologisk och kemisk teknik och kärnteknik samt materiel med anknytning därtill, i överensstämmelse med de fördrag och konventioner i vilka de är parter. Denna bestämmelse utgör en väsentlig del av avtalet. Vidare strävar parterna efter att ratificera eller ansluta sig till relevanta internationella instrument och att fullgöra skyldigheter som följer av dem samt att upprätta ett effektivt system för nationell exportkontroll så att det inte hindrar export för fredliga ändamål och att argumentet fredlig användning inte utnyttjas som täckmantel för spridning av vapen. Parterna är överens om att upprätta en regelbunden politisk dialog som ska underbygga dessa delar av avtalet. Med avseende på kontrollen av produkter med dubbel användning på unionsnivå har rådet utfärdat förordning (EG) nr 428/2009 om upprättande av en gemenskapsordning för kontroll av export, överföring, förmedling och transitering av produkter med dubbla användningsområden. Nationella bestämmelser om exportkontrollsystemet finns i lagen om kontroll av export av produkter med dubbel användning (562/1996) och i lagen om export av försvarsmateriel (282/2012).

Artikel 9. Samarbete för att bekämpa olaglig handel med handeldvapen och lätta vapen i alla avseenden. Parterna är överens om att iakta och att fullgöra sina respektive skyldigheter inom ramen för internationella avtal och förpliktelser. Parterna åtar sig att etablera en regelbunden politisk dialog för att utbyta synpunkter och information och utveckla en gemensam förståelse för bekämpningen av den olagliga handeln.

Artikel 10. Samarbete för att bekämpa terrorism. Parterna bekräftar sitt åtagande att bekämpa terrorism i enlighet med internationella fördrag och sina respektive lagar och andra författningar och uttrycker sin beredskap att öka samarbetet för att bekämpa terrorism.

Artikel 11. Rättsligt samarbete. Parterna är överens om att samarbeta om rättsliga frågor, stärkande av rättsstatsprincipen och institutionell uppbyggnad på alla nivåer på områdena rättskipning och upprätthållande av la-

gen. Parterna är också överens om att samarbeta på området internationell straffrätt. Parterna anser att de allvarligaste brotten som angår hela det internationella samfundet inte får förbli ostraffade och att det är nödvändigt att genom relevanta åtgärder på lämplig nivå se till att de lagförs på ett effektivt sätt. Parterna anser att Internationella brottmålsdomstolen innebär ett framsteg och är en oberoende institution som verkar för internationell fred och säkerhet. Parterna är överens om att samarbeta för att stärka den rättsliga ramen för förebyggande och bestraffning av de allvarligaste brotten som angår hela det internationella samfundet samt att beakta möjligheten att ansluta sig till Romstadgan. Parterna är överens om att dialog och samarbete mellan dem i denna fråga skulle vara till nytta.

AVDELNING IV SAMARBETE OM HANDEL OCH INVESTERINGAR

Artikel 12. Allmänna principer. Parterna ska inleda en dialog om bilaterala och multilaterala handelsfrågor och åtar sig att utveckla och diversifiera handeln och underlätta marknadstillträdet. Parterna är medvetna om att handel samt bistånd bland annat i form av handelsförmånsordningar spelar en avgörande roll för utveckling och ska sträva efter att i större utsträckning satsa på detta i överensstämmelse med WTO-bestämmelserna. Parterna ska också främja samarbete bland annat i syfte att lösa handelsproblem och åtgärda andra handelsrelaterade frågor beaktande sina respektive utvecklingsnivåer när de genomför denna avdelning.

Artikel 13. Utveckling av handeln. Parterna åtar sig att utveckla, diversifiera och öka handeln sig emellan och förbättra sina produkters konkurrenskraft på de inhemska, regionala och internationella marknaderna. Parterna ska fullt ut använda handelsfrämjande utvecklingsbistånd och andra kompletterande biståndsprogram i syfte att öka handeln och investeringarna sig emellan.

Artikel 14. Sanitära och fytosanitära frågor samt djurskyddsfrågor. Parterna bekräftar sina befintliga rättigheter och skyldigheter enligt WTO-avtalet om tillämpningen av sanitära och fytosanitära åtgärder. Parterna ska

stärka samarbetet och utbyta information om lagstiftning, genomförande, certifiering, inspektions- och övervakningsförfaranden avseende sanitära och fytosanitära åtgärder. Parterna är överens om att samarbeta om sanitära och fytosanitära åtgärder och främja samarbete mellan parterna på detta område, genom kapacitetsuppbyggnad och tekniskt bistånd. Parterna är överens om att vid behov samarbeta om djurskydd, inbegripet tekniskt bistånd och kapacitetsuppbyggnad. Parterna ska utse kontaktpunkter för kommunikation om frågor inom ramen för denna artikel.

Artikel 15. Tekniska handelshinder. Parterna ska främja användningen av internationella standarder och samarbeta och utbyta information om standarder, tekniska föreskrifter och förfaranden för bedömning av överensstämmelse. Parterna ska sträva efter att utbyta information redan i ett tidigt skede av den nationella utformningen av ny lagstiftning inom ramen för WTO-avtalet om tekniska handelshinder (FördrS 4-5/1995). Samarbetet om tekniska handelshinder ska ske bland annat i form av dialog genom lämpliga kanaler, gemensamma projekt, tekniskt bistånd och program för kapacitetsuppbyggnad. Parterna ska vid behov utse kontaktpunkter för kommunikation om frågor inom ramen för denna artikel.

Artikel 16. Samarbete om tullfrågor och underlättande av handel. Parterna ska utbyta erfarenheter om och bästa praxis för samt undersöka möjligheterna att underlätta import, export och andra tullförfaranden. Parterna ska lägga särskild vikt vid att öka säkerheten inom internationell handel. Parterna uttalar sitt intresse för att i framtiden överväga tullsamarbete. Parterna ska sträva efter att mobilisera resurser för tekniskt bistånd för att stödja genomförandet av samarbetet i tullfrågor och handelslättnader inom ramen för detta avtal.

Artikel 17. Investeringar. Parterna ska främja ett ökat investeringsflöde genom att utveckla ett attraktivt och stabilt klimat för investeringar på grundval av en fortlöpande dialog.

Artikel 18. Konkurrenspolitik. Parterna ska upprätthålla konkurrenslagstiftningen och stödja konkurrensmyndigheterna. Parterna får vidta åtgärder för kapacitetsuppbyggnad

och annat samarbete för att utveckla och tillämpa lagar och andra författningar på konkurrensområdet, förutsatt att finansiering finns tillgänglig inom ramen för parternas instrument och program för samarbete.

Artikel 19. Tjänster. Parterna ska inrätta en regelbunden dialog som i synnerhet syftar till att utbyta information om parternas respektive regler i syfte att fastställa bästa praxis, främja tillträdet till den andra partens marknad, främja tillgången till kapitalkällor och teknik, och främja handeln med tjänster mellan de båda regionerna och på tredjeländers marknader.

Artikel 20. Skydd av immateriella rättigheter. Parterna bekräftar den stora vikt som de fäster vid att skydda de immateriella rättigheterna och fullt ut genomföra de internationella åtagandena om skydd av immateriella rättigheter och åtar sig att iaktta internationella standarder och avtal, t.ex. avtalet om handelsrelaterade aspekter av immaterialrätter (Tripsavtalet, FördrS 5/1995) och den internationella konventionen för skydd av växtförädlingsprodukter (UPOV, FördrS 17/1993). Parterna är överens om att stärka samarbetet kring skyddet av immateriella rättigheter.

Artikel 21. Ökat deltagande av ekonomiska aktörer. Parterna ska uppmuntra och underlätta industri- och handelskamrarnas verksamhet och samarbetet mellan parternas yrkesorganisationer för att främja handel och investeringar på områden som är av intresse för båda parter. Parterna ska främja en dialog mellan sina respektive tillsynsorgan och privata aktörer.

Artikel 22. Samråd. Parterna är överens om att snabbt, och snarast möjligt efter det att en part så begärt, samråda om eventuella skiljaktigheter som kan uppstå i samband med handel för att se till att de bilaterala handelsförbindelserna är säkra och förutsägbara.

AVDELNING V SAMARBETE OM RÄTTSLIGA FRÅGOR

Artikel 23. Bekämpning av organiserad brottslighet. Parterna är överens om att samarbeta för att bekämpa organiserad brottslighet, ekonomisk brottslighet och korruption.

Syftet med detta samarbete ska särskilt vara att genomföra och främja relevanta internationella standarder och instrument.

Artikel 24. Samarbete om bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism. Parterna fastställer nödvändigheten av samarbete i bekämpningen av penningtvätt och finansiering av terrorism och kommer överens om målen för samarbetet.

Artikel 25. Samarbete om narkotikabekämpning. I artikeln avtalar parterna om samarbete i kampen mot olaglig narkotika och definierar mål och medel för samarbetet.

Artikel 26. Skydd av personuppgifter. Parterna kommer överens om att samarbeta för att förbättra skyddet av personuppgifter i enlighet med högsta internationella normer.

AVDELNING VI SOCIOEKONOMISK UTVECKLING OCH ANDRA SAMARBETSOMRÅDEN

Artikel 27. Samarbete om migration. Parterna bekräftar den vikt de fäster vid hanteringen av migrationsströmmar, upprättar en övergripande dialog om dessa frågor och konstaterar att dessa aspekter ska införlivas i de nationella strategierna. Samarbetet ska grunda sig på en särskild behovsanalys och genomföras i enlighet med gällande unionslagstiftning och nationell lagstiftning. Samarbetet ska särskilt inriktas på orsakerna till migrationen, till exempel på nationell lagstiftning om skydd och om inresa i landet, samt på frågor kring visum, säkerhet och utvecklingspolitik. Samarbetet syftar också till att förebygga problemet med medborgare från den andra parten som inte uppfyller lagens villkor för inresa till eller vistelse i landet. Principerna för återsändande av sådana personer fastställs. I artikeln fastställs också parternas skyldighet att återta (enligt definitionen i punkt 3) alla sina medborgare som olagligen befinner sig på den andra partens territorium, vilkas medborgarskap har fastslagits, och att i dessa fall förse sina medborgare med lämpliga identitetshandlingar. Enligt 9 § 3 mom. i grundlagen (731/1999) får finska medborgare inte hindras att resa in i landet. Bestämmelser om handlingar för styrkande av rätten att resa finns i passlagen (671/2006). I artikeln enas parterna också om

att så snart som möjligt ingå ett separat avtal om mottagande respektive återtagande av sina medborgare.

Artikel 28. Utbildning. Parterna är överens om att främja utbildningssamarbete och kulturellt samarbete och är överens om att öka medvetenheten om utbildningsmöjligheter i EU och Vietnam. Parterna ska vidare lägga vikt vid åtgärder som syftar till att skapa kontakter mellan deras respektive högre utbildningsanstalter och specialistorgan, främja utbyte av information, know-how, studenter, experter och tekniska resurser. Parterna är också överens om att främja genomförandet av gemensamma program för högre utbildning och att uppmuntra utbildningsanstalter i EU och Vietnam att samarbeta i gemensamma examens- och forskningsprogram. Parterna är vidare överens om att inleda en dialog om frågor av ömsesidigt intresse som rör modernisering av systemen för högre utbildning, teknisk utbildning och yrkesutbildning.

Artikel 29. Hälsa. Parterna är överens om att samarbeta inom hälso- och sjukvårdssektorn i syfte att förbättra hälsoförhållandena och den sociala välfärden, däribland hälso- och sjukvården och sjukförsäkringarna. Parterna erkänner vikten av ytterligare modernisering av hälso- och sjukvårdssektorn och är överens om att stärka kapacitetsuppbyggnaden och det tekniska biståndet inom den sektorn. Parterna ska samarbeta bl.a. för att i ett tidigt skede förebygga och bekämpa epidemier såsom fågelinfluensa, influensaepidemier och andra allvarliga smittsamma sjukdomar.

Artikel 30. Miljö och naturresurser. Parterna är överens om att det är nödvändigt att bevara och förvalta naturresurserna och den biologiska mångfalden på ett hållbart sätt, eftersom detta är förutsättningen för nuvarande och kommande generationers utveckling. Samarbetet på detta område ska vara inriktat på att bevara och förbättra miljön i syfte att uppnå hållbar utveckling. Resultatet av världstoppmötet om hållbar utveckling ska beaktas i samband med alla åtgärder som parterna vidtar inom ramen för detta avtal. Parterna är överens om att samarbeta för att deras respektive strategier på miljöområdet ska komplettera varandra bättre och för att integrera miljöaspekterna i alla samsamarbetsom-

råden i ännu större utsträckning. Parterna ska i dessa syften sträva efter att öka samarbetet, inom bilaterala och internationella strukturer, bland annat program för tekniskt bistånd som har till syfte att främja utveckling, överföring och användning av miljövänlig teknik, initiativ och partnerskap.

Artikel 31. Samarbete om migration. Parterna är överens om att intensifiera kampen mot klimatförändringen och dess effekter på miljöförstöring och fattigdom, främja politik som bidrar till att motverka klimatförändring och åtgärder för anpassning till klimatförändringens negativa effekter, särskilt stigande havsnivåer, och att styra sina ekonomier mot koldioxidsnål tillväxt.

Artikel 32. Jordbruk, skogsbruk, djurhållning, fiske och landsbygdsutveckling. Parterna är överens om att utöka samarbetet, bland annat genom utökad dialog och utökad erfarenhetsutbyte, inom jordbruk, skogsbruk, djurhållning, fiske och landsbygdsutveckling, bland annat för att begränsa de negativa effekterna av klimatförändringarna på jordbruksproduktionen och fattigdomsbekämpningen i avlägsna områden eller landsbygdsområden. Samarbetet omfattar insatser för att förhindra och bekämpa olaglig skogsavverkning och olaglig handel med skogsprodukter genom skogslagstiftningens efterlevnad samt förvaltning av och handel med skog samt frivilliga partnerskapsavtal samt insatser för främjande av skogsförvaltning, däribland anpassning och begränsning av klimatförändringarna.

Artikel 33. Samarbete om jämställdhet. Parterna ska samarbeta för att stärka politik och program med anknytning till genusfrågor, liksom institutionell och administrativ kapacitetsuppbyggnad och stöd till genomförandet av nationella strategier för jämställdhet. Framför allt ska samarbetet inriktas på att förbättra kvinnornas tillgång till nödvändiga resurser för att de till fullo ska kunna utöva sina grundläggande rättigheter.

Artikel 34. Samarbete för att åtgärda kvarlämnad krigsmateriel. Parterna erkänner betydelsen av att samarbeta för att röja minor, bomber och annan oexploderad ammunition samt att iakttä internationella fördrag i vilka de är parter. Parterna ska i detta sam-

manhang beakta andra relevanta internationella instrument.

Artikel 35. *Samarbete om mänskliga rättigheter.* Parterna är överens om att samarbeta för att främja och försvara mänskliga rättigheter, även med avseende på genomförandet av de internationella instrument på området mänskliga rättigheter i vilka de är parter. Tekniskt bistånd kommer att tillhandahållas i detta syfte. Samarbetet kan bland annat omfatta information om och utbildning i mänskliga rättigheter, stärkande av institutioner med anknytning till mänskliga rättigheter samt stärkande av den nuvarande dialogen om mänskliga rättigheter och samarbetet med de FN-institutioner som är verksamma på området mänskliga rättigheter.

Artikel 36. *Reform av den offentliga förvaltningen.* Parterna är överens om att, på grundval av en bedömning av särskilda behov som ska utföras i samråd mellan parterna, samarbeta i syfte att omorganisera sin offentliga förvaltning och göra den mer effektiv.

Artikel 37. *Sammanslutningar och icke-statliga organisationer.* Parterna erkänner sammanslutningars och icke-statliga organisationers, inbegripet arbetsmarknadsparternas, roll i och potentiella bidrag till samarbetsprocessen enligt avtalet. I överensstämmelse med de demokratiska principerna och med respektive parts rättsliga och administrativa regler får organiserade sammanslutningar och icke-statliga organisationer delta i utformningen av politiken, informeras om och, i alla stadier av utvecklingsprocessen, delta i samråd om utvecklings- och samarbetsstrategier och sektorspolitik, tilldelas finansiella medel och stöd till kapacitetsuppbyggnad på viktiga områden samt delta i genomförandet av samarbetsprogram på områden som berör dem.

Artikel 38. *Kultur.* Parterna är överens om att främja ett mångsidigt kulturellt samarbete som tar hänsyn till deras mångfald i syfte att öka den ömsesidiga förståelsen och kunskapen om varandras kulturer. Parterna ska sträva efter att vidta lämpliga åtgärder för att främja kulturellt utbyte och genomföra gemensamma initiativ inom olika kulturella kretsar. I detta hänseende är parterna också överens om att fortsätta att samarbeta inom

ramen för Asien–Europa-mötet (Asem) för att stödja Asien–Europa-stiftelsens verksamhet. I detta syfte ska parterna stödja och främja ett långsiktigt partnerskap och samarbete mellan sina kulturella institutioner.

Artikel 39. *Vetenskapligt och tekniskt samarbete.* Parterna är överens om att stärka det vetenskapliga och tekniska samarbetet på områden av ömsesidigt intresse. Parterna ska inom ramen för detta samarbete stödja sina respektive högre utbildningsanstalters, forskningscentrums och produktionssektorers deltagande, i synnerhet små och medelstora företag. Samarbetet bör baseras på principerna om ömsesidighet, rättvis behandling och ömsesidig nytta och säkerställa ett tillräckligt skydd av immateriell äganderätt. Parterna ska sträva efter att, inom ramen för sin kapacitet, mobilisera finansiella resurser för att stödja genomförandet av vetenskaplig och teknisk samarbetsverksamhet enligt detta avtal. Parterna är överens om att göra sitt yttersta för att öka den allmänna medvetenheten om de möjligheter som erbjuds av deras respektive program för samarbete på det vetenskapliga och tekniska området.

Artikel 40. *Samarbete om informations- och kommunikationsteknik.* Parterna erkänner att informations- och kommunikationsteknik (IKT) är centrala delar av det moderna livet och av avgörande betydelse för ekonomisk och social utveckling, och de är överens om att utbyta synpunkter om sina respektive strategier på detta område i syfte att främja ekonomisk och social utveckling.

Artikel 41. *Transport.* Parterna är överens om att ytterligare stärka sitt samarbete inom relevanta områden av transportpolitiken i syfte att förbättra och bredda investeringsmöjligheterna, förbättra gods- och passagerartransporterna, främja säkerheten på sjöfarts- och luftfartsområdet, särskilt genom att stärka sök- och räddningstjänster och kampen mot sjöröveri och främja ökad konvergens i lagstiftningen, samt att minska transporternas miljöpåverkan och förbättra effektiviteten i transportsystemen.

Artikel 42. *Energi.* Parterna är överens om att förbättra samarbetet inom energisektorn. De strävar efter att diversifiera energiförsörjningen i syfte att skapa energitrygghet och att utveckla nya innovativa och förnybara ener-

gikällor, främja energieffektivitet i produktion, transport, distribution och slutanvändning av energi, främja överföring av teknik som syftar till hållbar energiproduktion och energianvändning, främja kapacitetsuppbyggnad och underlätta investeringar på detta område på grundval av öppna och icke-diskriminerande handelsregler samt möjliggöra ett samband mellan tillgång till energitjänster till rimliga priser och hållbar utveckling. För att uppnå målen är parterna överens om att främja kontakter och gemensam forskning och att utöka tekniskt bistånd och kapacitetsuppbyggnad genom lämpliga regionala forum rörande icke-företrädande tillverkning och miljöskydd. Bägge sidorna kommer att undersöka möjligheterna att ytterligare utöka samarbetet rörande kärnsäkerhet och kontroll av kärnmaterial inom ramen för sina befintliga rättsliga och politiska ramar.

Artikel 43. *Turism.* Parterna ska sträva efter att förbättra informationsutbytet och fastställa bästa praxis i syfte att sörja för en balanserad och hållbar utveckling av turismen i enlighet med Världsturistorganisationens globala uppförandekod för turism och de hållbarhetsprinciper som bygger på den lokala Agenda 21-processen.

Artikel 44. *Industripolitiskt samarbete och samarbete om små och medelstora företag.* Parterna är överens om att främja det industripolitiska samarbetet på alla områden som bedöms lämpliga i syfte att förbättra konkurrenskraften för små och medelstora företag. Detta samarbete ska bland annat främja kontakter och utbyte mellan ekonomiska aktörer, uppmuntra till gemensamma investeringar och upprättande av gemensamma företag och informationsnätverk, framför allt genom att stimulera överföring av mjuk och hård teknik mellan partner samt tillhandahållande av information när det gäller tillgång till finansiering och marknadstillträde.

Artikel 45. *Dialog om den ekonomiska politiken.* Parterna är överens om att samarbeta för att främja utbytet av information om deras respektive ekonomiska utveckling och ekonomiska politik och utbytet av erfarenheter när det gäller samordning av den ekonomiska politiken, inom ramen för det regionala ekonomiska samarbetet och den regionala

integrationen och genom befintliga bilaterala och multilaterala mekanismer på områden av ömsesidigt intresse, inbegripet utbyte av information om reformprocessen och privatisering av statsägda företag i överensstämmelse med parternas lagar och andra författningar.

Artikel 46. *Samarbete på skatteområdet.* Parterna kommer att verka för en god förvaltning på skatteområdet och genomföra principerna om öppenhet och informationsutbyte inom ramen för bilaterala skatteavtal mellan Vietnam och EU-medlemsstater. Parterna är vidare överens om att stärka erfarenhetsutbytet, dialogen och samarbetet sig emellan för att bekämpa skatteundrandragande och annan skadlig praxis på skatteområdet. Parterna är överens om att stärka samarbetet på skatteområdet i syfte att förbättra sin reglerings- och förvaltningskapacitet bland annat genom att utbyta erfarenheter och genom tekniskt bistånd. Parterna kommer att uppmuntra ett effektivt genomförande av bilaterala skatteavtal mellan Vietnam och EU-medlemsstater och ge sitt stöd till överläggningar om nya sådana avtal i framtiden.

Artikel 47. *Samarbete om finansiella tjänster.* Parterna är överens om att föra en dialog i synnerhet för att utbyta information och erfarenheter om sina respektive regelverk och stärka samarbetet i syfte att förbättra redovisnings-, revisions-, tillsyns- och regleringssystemen inom banksektorn och försäkringssektorn och i andra delar av den finansiella sektorn, bland annat genom program för kapacitetsuppbyggnad på områden av ömsesidigt intresse.

Artikel 48. *Samarbete för att förebygga naturkatastrofer och begränsa deras verkningar.* Parterna är överens om att samarbeta för att förebygga naturkatastrofer och för att göra effektiva insatser vid naturkatastrofer, i syfte att minimera antalet dödsoffer och skador på egendom, naturtillgångar, miljön och kulturarvet och integrera riskreducering i alla sektorer och alla verksamhetsområden på nationell och lokal nivå.

Artikel 49. *Stads- och regionplanering samt stads- och regionutveckling.* Parterna är överens om att främja samarbete och partnerskap på området, med hänsyn till vilken betydelse stads- och regionplanering samt stads- och regionutveckling har för den eko-

nomiska tillväxten, fattigdomsminskning och hållbar utveckling. Parterna är överens om att utöka samarbetet och att utbyta erfarenheter och information mellan sina regionala och kommunala myndigheter i syfte att lösa komplexa problem i stadsområden genom att främja hållbar utveckling.

Artikel 50. Arbete, sysselsättning och sociala frågor. Parterna är överens om att utöka samarbetet på området arbete, sysselsättning och sociala frågor, inbegripet samarbete i fråga om arbete, regional och social sammanhållning, hälsa och säkerhet på arbetsplatsen, jämställdhet mellan kvinnor och män, livslång kompetensutveckling, utveckling av mänskliga resurser, internationell migration och arbete under anständiga villkor samt social trygghet, i syfte att stärka globaliseringens sociala dimension. Parterna bekräftar behovet av att stödja globaliseringsprocessen, eftersom denna gynnar alla, och att främja en full och produktiv sysselsättning och arbete under anständiga villkor, vilket är en förutsättning för en hållbar utveckling och fattigdomsbekämpning i enlighet med FN:s generalförsamlings resolution 60/1 och ministerförklaringen från högnivåmötet i FN:s ekonomiska och sociala råd i juli 2006. Samarbetet mellan parterna ska vara förenligt med och ta hänsyn till båda parternas särdrag och till skillnaderna i deras ekonomiska och sociala förhållanden. Parterna bekräftar sitt åtagande att iakttä, främja och genomföra internationellt erkända arbetsnormer enligt ILO:s konventioner i vilka de är parter och vilka anges i ILO-deklarationen från 1988 om grundläggande principer och rättigheter i arbetslivet. Samarbetet kan ha formen av särskilda program och projekt som parterna ömsesidigt kommit överens om, kapacitetsuppbyggnad, utbyte om politiska lösningar samt initiativ rörande frågor av ömsesidigt intresse på bilateral eller multilateral nivå, t.ex. Asem, EU–Asean och ILO.

Artikel 51. Statistik. Parterna är överens om att främja samarbete rörande harmonisering och utveckling av statistiska metoder, inbegripet insamling, bearbetning, analys och spridning av statistik. I detta syfte är parterna överens om att stärka samarbetet genom kapacitetsuppbyggnad och andra projekt för tekniskt bistånd, bland annat tillhandahållan-

de av modern programvara för statistik, i syfte att höja kvaliteten på statistiken.

AVDELNING VII INSTITUTIONELL RAM

Artikel 52. Gemensam kommitté. Parterna kommer överens om att inrätta en gemensam kommitté, om dess sammankomster och huvuduppgifter. Den gemensamma kommittén ska sörja för att avtalet fungerar och genomförs väl och också övervaka att de sektorsavtal eller sektorsprotokoll som eventuellt ingåtts eller kan komma att ingås mellan parterna fungerar. Den gemensamma kommittén ska inrätta underkommittéer som ska bistå den i dess arbete på alla områden som omfattas av avtalet.

AVDELNING VIII SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 53. Resurser för samarbete. Parterna är överens om att ställa nödvändiga resurser och finansiella medel till förfogande i den utsträckning som deras respektive resurser och bestämmelser tillåter detta, i syfte att uppfylla samarbetsmålen. Parterna ska uppmana Europeiska investeringsbanken att fortsätta sin verksamhet i Vietnam, i enlighet med dess egna förfaranden och kriterier för finansiering.

Artikel 54. Klausul om framtida utveckling. Parterna får utvidga avtalet i samförstånd eller på gemensamma kommitténs rekommendation genom avtal eller protokoll inom specifika sektorer.

Artikel 55. Andra avtal. Det konstateras att avtalet inte påverkar parternas befogenheter att vidta bilaterala samarbetsåtgärder eller att ingå nya samarbetsavtal. Befintliga avtal på de samarbetsområden som omfattas av det här avtalet ska anses utgöra en del av de samlade bilaterala förbindelserna enligt det här avtalet och en del av en gemensam institutionell ram.

Artikel 56. Avtalets tillämpning och tolkning. Parterna är överens om att var och en av dem får hänskjuta alla tvister avseende tillämpningen eller tolkningen av avtalet till gemensamma kommittén. Gemensamma

kommittén får avgöra frågorna genom att utfärda rekommendationer.

Artikel 57. Fullgörande av skyldigheter. Parterna enas om åtgärderna i det fall att en part inte har fullgjort någon av sina skyldigheter. Tvister avseende tillämpningen eller tolkningen av avtalet hänskjuts till gemensamma kommittén, utom i fall som gäller en väsentlig överträdelse av avtalet. I den gemensamma förklaringen som ingår i avtalet fastställer parterna att uttrycket 'en väsentlig överträdelse av avtalet' avser en vägran att fullgöra avtalet som inte sanktioneras av Wienkonventionen, eller en överträdelse av en väsentlig del av avtalet. Parterna är överens om att åtgärder som vidtas till följd av att den andra parten har underlåtit att fullgöra avtalet ska vara i överensstämmelse med folkrätten och stå i proportion till underlåtenheten att fullgöra en skyldighet enligt avtalet. Vid valet av åtgärder ska i första hand sådana tillgripas som minst stör genomförandet av avtalet. Åtgärderna ska omedelbart anmälas till den andra parten, och om denna så begär ska parterna samråda om åtgärderna i gemensamma kommittén.

Artikel 58. Hjälpmedel. Parterna är överens om att ge tjänstemän och experter som deltar i genomförandet av samarbetet de hjälpmedel som de behöver.

Artikel 59. Förklaringar. Parterna är överens om att förklaringarna till avtalet utgör en integrerad del av avtalet. Till avtalet har fogats parternas gemensamma förklaringar om bekämpning av penningtvätt och av finansiering av terrorism, fullgörande av skyldigheter och om samarbete för att främja ett erkännande av Vietnams status som marknadsekonomi samt en ensidig förklaring från EU om utnyttjande av det allmänna preferenssystemet inom ramen för avtalet.

Artikel 60. Territoriell tillämpning. Det fastslås i artikeln att avtalet ska tillämpas inom det territorium där fördraget om Europeiska unionen är tillämpligt, på de villkor som fastställs i det fördraget, å ena sidan, och på Socialistiska republiken Vietnams territorium, å andra sidan.

Artikel 61. Definition av parterna. Parterna i avtalet definieras.

Artikel 62. Nationell säkerhet och utlämnande av information. Ingenting i avtalet ska

tolkas som ett krav på någon av parterna att lämna ut sådan information som parten inte anser det vara förenligt med dess väsentliga säkerhetsintressen att lämna ut.

Artikel 63. Ikraftträdande och varaktighet. I artikeln avtalas om avtalets ikraftträdande och bestäms om dess varaktighet, om förlängning av avtalet, ändringar i det och om uppsägning av det.

Artikel 64. Anmälningar. Det konstateras att anmälningar som gäller avtalet ska göras till Europeiska unionens råds generalsekretariat respektive Vietnams utrikesministerium.

Artikel 65. Giltiga texter. Giltiga språkversioner fastställs.

2 Lagförslag

1 §. Genom bestämmelsen i lagförslaget 1 § sätts de bestämmelser i avtalet i kraft som hör till området för lagstiftningen. Dessa bestämmelser refereras nedan i avsnittet om behovet av riksdagens samtycke.

2 §. Om sättande i kraft av de bestämmelser i överenskommelsen som inte hör till området för lagstiftningen och om ikraftträdandet av lagen bestäms genom förordning av statsrådet. Lagen avses träda i kraft samtidigt som överenskommelsen träder i kraft för Finlands del, vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet.

3 Ikraftträdande

Parterna ska godkänna avtalet i enlighet med sina respektive förfaranden. Avtalet träder i kraft den första dagen i den månad som följer på den dag då den senare parten har anmält till den andra parten att de rättsliga förfaranden som är nödvändiga för detta ändamål har slutförts. Den föreslagna lagen som ingår i propositionen föreslås träda i kraft samtidigt som avtalet träder i kraft.

I avtalet ingår bestämmelser om vissa samarbetsområden som rör områden som enligt 18 § i lagen om självstyrelse för Åland (1144/1991) hör till Ålands behörighet. Bestämmelser som rör områden som hör till Ålands behörighet ingår åtminstone i artikel 28 om utbildning, artikel 29 om hälsa, artikel 30 om miljö och naturresurser, artikel 32 om jordbruk, skogsbruk, djurhållning, fiske och

landsbygdsutveckling, artikel 38 om kultur, artikel 41 om transport samt artikel 50 om arbete, sysselsättning och sociala frågor. Medlemsstaterna har fortsatt behörighet inom dessa sektorer med avseende på artikel 28 om utbildning, artikel 29 om hälsa och artikel 38 om kultur. Följaktligen krävs det godkännande av Ålands lagting för att avtalet ska träda i kraft på Åland.

4 Behovet av riksdagens samtycke och behandlingsordning

4.1 Behovet av riksdagens samtycke

Behörighetsfördelningen mellan Europeiska unionen och medlemsstaterna

Ramavtalet om partnerskap och samarbete mellan EU och dess medlemsstater, å ena sidan, och Socialistiska republiken Vietnam, å andra sidan, är till sin karaktär ett så kallat blandat avtal. Bestämmelserna i avtalet hör dels till medlemsstaternas exklusiva behörighet, dels till unionens exklusiva behörighet eller till unionens och dess medlemsstaters delade behörighet. Enligt etablerad praxis godkänner riksdagen sådana avtal endast till den del de hör till Finlands behörighet (t.ex. GrUU 6/2001 rd, GrUU 31/2001 rd, GrUU 16/2004 rd och GrUU 24/2004 rd).

Behörighetsfördelningen i det föreliggande avtalet är inte entydigt. Bedömningen av behörighetsfördelningen försvåras ytterligare av att det handlar om ett avtal mellan EU och dess medlemsstater, å ena sidan, och en tredje stat, å andra sidan, där förpliktelserna i avtalet gäller samarbete som såväl hänför sig till EU som till dess medlemsstater. Inte heller avtalsbestämmelserna anger behörighetsfördelningen.

Artikel 1 i avtalet, där det bland annat föreskrivs om mänskliga rättigheter och demokrati som en grundval för avtalet, och vissa bestämmelser i avdelning II om fred och säkerhet bör anses höra till medlemsstaternas behörighet. Till dessa bestämmelser hör bland annat bekämpningen av terrorism, handeldvapen och lätta vapen samt bestämmelserna om allvarliga brott av internationell betydelse. Även bestämmelserna i artikel 8 om bekämpning av spridning av massförstö-

relsevapen och bärare av sådana vapen hör till medlemsstaternas behörighet till den del det inte är fråga om exportkontrollreglerna som hör till unionens behörighet och som det hänvisas till i artikel 8.2 b.

Vidare har medlemsstaterna behörighet också när det gäller samarbetet i migrationsfrågor (artikel 27) till den del det gäller återvändande eller återtagande av migranter samt medlemsstaternas skyldighet att utfärda identitetshandlingar för ändamålet (artikel 27.3). Vidare har medlemsstaterna behörighet inom områdena utbildning (artikel 28), hälsa (artikel 29), kultur (artikel 38), turism (artikel 43) och industri (artikel 44).

Bestämmelser i avtalet som hör till området för lagstiftningen

Enligt 94 § 1 mom. i grundlagen krävs riksdagens godkännande bland annat för fördrag och andra internationella förpliktelser som innehåller bestämmelser som hör till området för lagstiftningen. Enligt grundlagsutskottets tolkningspraxis avser riksdagens grundlagsfästa befogenhet alla de bestämmelser i internationella förpliktelser som i materiellt hänseende hör till området för lagstiftningen. Bestämmelserna i avtalet ska anses höra till området för lagstiftningen, 1) om den gäller utövande eller begränsning av någon grundläggande fri- eller rättighet som är skyddad i grundlagen, 2) om den i övrigt gäller grunderna för individens rättigheter och skyldigheter, 3) om den sak som bestämmelsen gäller enligt grundlagen ska föreskrivas i lag, 4) om det finns lagbestämmelser om den sak som bestämmelsen gäller, eller 5) om det enligt rådande uppfattning i Finland ska lagstiftas om saken. Frågan påverkas inte av om en bestämmelse strider mot eller överensstämmer med en lagbestämmelse i Finland (GrUU 11, 12 och 45/2000 rd).

I artikel 1.1 i avtalet konstateras det att respekt för de demokratiska principerna och de mänskliga rättigheterna, sådana de har befasts i den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna och andra relevanta internationella instrument, samt respekten för rättsstatsprincipen utgör väsentliga delar av avtalet. Grundlagsutskottet har ansett (GrUU 45/2000 rd, GrUU 31/2001 rd) att generella

och manifestbetonade bestämmelser, där parterna bekräftar sina åtaganden att respektera de mänskliga rättigheterna, inte påverkar innehållet i Finlands internationella förpliktelser eller förpliktelsernas omfattning när det gäller de mänskliga rättigheterna. Däremot ansåg grundlagsutskottet att bestämmelser av detta slag får en bindande verkan av en ny typ i och med samråds- och sanktionsförfarandet som ingår i avtalet, och därför ska avtalets bestämmelser om mänskliga rättigheter anses höra till området för lagstiftningen (se GrUU 31/2001 rd).

I artikel 96 om samråds- och sanktionsförfarandet i det avtal som grundlagsutskottet behandlade i det sistnämnda utlåtandet nämndes uttryckligen att avbrytande av tillämpning av avtalet ska ses som en sista utväg att ta till när den ena parten har brutit mot avtalsbestämmelsen om demokratiska principer och rättsstatsprincipen som definierats som en väsentlig beståndsdel i avtalet. I artikel 57 om fullgörande av skyldigheter i det föreliggande avtalet nämns avbrytande av tillämpningen av avtalet inte direkt som en åtgärd att vidta när en avtalspart väsentligen bryter mot avtalet. Avtalsbestämmelsen om tvistlösning som ingår i föreliggande artikel 57 är därmed svagare formulerad än bestämmelsen om samråds- och sanktionsmekanismen som grundlagsutskottet avsåg i sitt utlåtande.

Enligt regeringens uppfattning tillåter dock artikel 57 i det aktuella avtalet att tillämpningen av avtalet avbryts helt eller delvis på grund av traktatbrott så som avses i artikel 60 i Wienkonventionen om traktaträtten (FördrS 33/1980). Vidare bör beaktas att det i parternas gemensamma förklaring om denna artikel 57 fastställs att en väsentlig överträdelse av avtalet avser överträdelse av en väsentlig del av avtalet. Följaktligen anser regeringen att tillämpning av bestämmelserna i artikel 57 kan leda till att artikel 1.1 som har definierats som en väsentlig del av avtalet får den nya typen av bindande verkan som grundlagsutskottet avser i sitt utlåtande (se GrUU 31/2001 rd) och därför bör avtalets bestämmelser om mänskliga rättigheter anses höra till området för lagstiftningen.

Även samarbetet enligt artikel 1.2 för att fullständigt uppnå internationellt överens-

komna utvecklingsmål, inbegripet millenniemålen, har definierats som en väsentlig del av avtalet, liksom även artikel 8.1 om bekämpning av spridning av massförstörelsevapen. Överträdelse av dessa avtalsbestämmelser utgör en väsentlig överträdelse av avtalet, vilket möjliggör tillämpning av samråds- och sanktionsförfarandet enligt artikel 57 i avtalet. Följaktligen kan bestämmelsen i ljuset av motiveringarna i det föregående stycket bedömas ha sådan bindande verkan som avses i grundlagsutskottets utlåtande GrUU 31/2001 rd och bör därmed anses höra till området för lagstiftningen.

I artikel 8.2 b förpliktas parterna också att upprätthålla ett effektivt system för nationell exportkontroll, inklusive där innefattade straffrättsliga påföljder för försummelse. Av 80 § i grundlagen följer att bestämmelser som gäller individens rättigheter och skyldigheter ska utfärdas genom lag. Av 8 § i grundlagen följer att straffbara handlingar och straffet för dem ska föreskrivas på lagnivå. Följaktligen hör avtalsbestämmelsen i fråga, som förpliktar parterna att upprätthålla ett effektivt system för nationell exportkontroll inklusive straffrättsliga påföljder, till området för lagstiftningen. Denna avtalsbestämmelse kräver dock inga nationella lagstiftningsåtgärder. Det har också utfärdats nationell reglering om exportkontroll på lagnivå i lagen om kontroll av export av produkter med dubbel användning (562/1996) och i lagen om export av försvarsmateriel (282/2012), särskilt med avseende på verkställande myndigheter och påföljder. Till området för lagstiftningen hör med avseende på artikel 27 om samarbete inom migration punkt 3 där det föreskrivs om parternas skyldighet att återta sina medborgare som olagligt försöker ta sig in på den andra partens territorium och att utfärda lämpliga identitetshandlingar för sina medborgare för återtagandet. Enligt 9 § 3 mom. i grundlagen får finska medborgare inte hindras att resa in i landet. Bestämmelser om handlingar för styrkande av rätten att resa finns i passlagen (671/2006). Denna punkt innehåller följaktligen bestämmelser som hör till området för lagstiftningen. De nämnda punkterna förutsätter inte några ändringar av lagstiftningen.

De övriga artiklarna i avtalet är främst generella och manifestbetonade förbindelser som inte i sig inverkar på innehållet eller omfattningen i Finlands internationella förpliktelse.

4.2 Behandlingsordning

Avtalet innehåller inte bestämmelser som gäller grundlagen på det sätt som avses i 94 § 2 mom. eller 95 § 2 mom. i grundlagen. Enligt regeringens uppfattning kan avtalet godkännas med enkel majoritet och förslaget till lag om sättande i kraft av avtalet godkännas i vanlig lagstiftningsordning. Med stöd av vad

som anförts ovan och i enlighet med 94 § i grundlagen föreslås att

riksdagen godkänner det i Bryssel den 27 juni 2012 ingångna ramavtalet om vittomspännande partnerskap och samarbete mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Socialistiska republiken Vietnam, å andra sidan, till den del det hör till Finlands behörighet.

Eftersom avtalet innehåller bestämmelser som hör till området för lagstiftningen föreläggs riksdagen samtidigt följande lagförslag:

Lagförslag

Lag

om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i ramavtalet om vittomspännande partnerskap och samarbete mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Socialistiska republiken Vietnam, å andra sidan

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §
De bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i det i Bryssel den 27 juni 2012 ingångna ramavtalet om vittomspännande partnerskap och samarbete mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Socialistiska republiken Vietnam, å

andra sidan, gäller som lag sådana Finland har förbundet sig till dem.

2 §
Om sättande i kraft av de övriga bestämmelserna i avtalet och om ikraftträdandet av denna lag bestäms genom förordning av statsrådet.

Helsingfors den 28 maj 2014

Statsminister

JYRKI KATAINEN

Utrikesminister *Erkki Tuomioja*

**RAMAVTAL OM VITDOMSPÄNNANDE PARTNERSKAP OCH SAMARBETE MEL-
LAN EUROPEISKA UNIONEN OCH DESS MEDLEMSSTATER, Å ENA SIDAN, OCH
SOCIALISTISKA REPUBLIKEN VIETNAM, Å ANDRA SIDAN**

EUROPEISKA UNIONEN,
nedan kallad *unionen*, och
KONUNGARIKET BELGIEN,
REPUBLICEN BULGARIEN,
REPUBLICEN TJECKIEN,
KONUNGARIKET DANMARK,
FÖRBUNDSREPUBLICEN TYSKLAND,
REPUBLICEN ESTLAND,
IRLAND,
REPUBLICEN GREKLAND,
KONUNGARIKET SPANIEN,
REPUBLICEN FRANKRIKE,
REPUBLICEN ITALIEN,
REPUBLICEN CYPERN,
REPUBLICEN LETTLAND,
REPUBLICEN LITAUEN,
STORHERTIGDÖMET LUXEMBURG,
REPUBLICEN UNGERN,
REPUBLICEN MALTA,
KONUNGARIKET NEDERLÄNDERNA,
REPUBLICEN ÖSTERRIKE,
REPUBLICEN POLEN,
REPUBLICEN PORTUGAL,
RUMÄNIEN,
REPUBLICEN SLOVENIEN,
REPUBLICEN SLOVAKIEN,
REPUBLICEN FINLAND,
KONUNGARIKET SVERIGE,
FÖRENADE KONUNGARIKET STORBRIANNIEN OCH NORDIRLAND,
fördragsslutande parter i fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unio-
nens funktionssätt, nedan kallade *medlemsstaterna*, å ena sidan, och
SOCIALISTISKA REPUBLIKEN VIETNAM,
nedan kallad *Vietnam*, å andra sidan, nedan kallade *parterna*,
SOM BEAKTAR de vänskapsband som av tradition existerar mellan parterna och de nära
historiska, politiska och ekonomiska band som förenar dem,
SOM BEAKTAR att parterna fäster särskild vikt vid den breda omfattningen av deras förbin-
delser, vilken framgår t.ex. av Vietnams *Master Plan for relations between Vietnam and the
European Union until 2010 and orientations towards 2015* från 2005 och av de diskussioner
som denna plan gav upphov till mellan parterna,
SOM BEAKTAR att detta avtal utgör en del av mer omfattande och sammanhängande förbin-
delser mellan parterna, genom avtal i vilka båda är parter,
SOM PÅ NYTT BEKRÄFTAR sin anslutning till allmänna folkrättsliga principer och till må-
len och principerna för Förenta nationernas stadga, samt sin respekt för de demokratiska prin-
ciperna och de mänskliga rättigheterna,

SOM PÅ NYTT BEKRÄFTAR respekten för Socialistiska republiken Vietnams självständighet, suveränitet, territoriella integritet och nationella enighet,

SOM PÅ NYTT BEKRÄFTAR den vikt de fäster vid principen om god samhällsstyrning och vid att bekämpa korrupktion,

SOM PÅ NYTT BEKRÄFTAR sin önskan att, med beaktande av principen om hållbar utveckling och miljöskyddskraven, främja ekonomiska och sociala framsteg för parternas folk,

SOM BEAKTAR att Internationella brottmålsdomstolen innebär ett viktigt steg i utvecklingen mot fred och internationell rättvisa och att dess syfte är att sörja för att de allvarligaste brotten som angår hela det internationella samfundet lagförs på ett effektivt sätt,

SOM BEAKTAR att parterna är eniga om att spridning av massförstörelsevapen utgör ett allvarligt hot mot den internationella säkerheten och som önskar stärka dialogen och samarbetet på detta område; det enhälliga antagandet av FN:s säkerhetsråds resolution 1540 ligger till grund för hela det internationella samfundets engagemang för att bekämpa spridning av massförstörelsevapen,

SOM INSER behovet av fortsatt nedrustning och stärkta åtaganden om icke-spridning i överensstämmelse med de internationella skyldigheter som parterna omfattas av,

SOM UTTRYCKER sitt helhjärtade åtagande att i överensstämmelse med folkrätten, inbegripet internationell rätt avseende mänskliga rättigheter och internationell humanitär rätt, bekämpa alla former av terrorism och upprätta ett effektivt internationellt samarbete och effektiva redskap för att undanröja alla former av terrorism, och som härvid åberopar relevanta resolutioner av FN:s säkerhetsråd,

SOM ERKÄNNER betydelsen av samarbetsavtalet av den 7 mars 1980 mellan Europeiska ekonomiska gemenskapen och Indonesien, Malaysia, Filippinerna, Singapore och Thailand – medlemsländer i Sydasiatiska nationers förbund (Asean), vilket 1999 utvidgades till att omfatta Vietnam, samt samarbetsavtalet mellan Europeiska gemenskapen och Socialistiska republiken Vietnam av den 17 juli 1995,

SOM ERKÄNNER betydelsen av att stärka de befintliga förbindelserna mellan parterna i syfte att utvidga samarbetet dem emellan och deras gemensamma önskan att befästa, fördjupa och diversifiera sina förbindelser på områden av ömsesidigt intresse, på grundval av suveränitet, jämlikhet, icke-diskriminering, respekt för den naturliga miljön och till ömsesidig nytta, SOM ERKÄNNER Vietnams ställning som ett utvecklingsland och som beaktar parternas respektive utvecklingsnivåer,

SOM ERKÄNNER utvecklingssamarbetets stora betydelse för utvecklingsländerna, särskilt för låginkomstländer och länder i det lägre skiktet av kategorin medelinkomstländer, när det gäller hållbar ekonomisk tillväxt, hållbar utveckling och ett fullständigt genomförande i tid av internationellt överenskomna utvecklingsmål, däribland FN:s millennieutvecklingsmål,

SOM ERKÄNNER Vietnams framsteg när det gäller millennieutvecklingsmålen och genomförandet av landets strategi för socioekonomisk utveckling samt landets nuvarande ställning som ett utvecklingsland med låg inkomst,

SOM FÄSTER särskild vikt vid de principer och regler som styr den internationella handeln genom avtalet om upprättande av Världshandelsorganisationen (WTO), och vid behovet av att tillämpa dessa på ett öppet och icke-diskriminerande sätt,

SOM INSER att handeln spelar en viktig roll för utveckling och som erkänner betydelsen av förmånshandelsordningar,

SOM UTTRYCKER sitt helhjärtade åtagande att främja alla aspekter av hållbar utveckling, däribland miljöskydd och ett effektivt samarbete mot klimatförändringen samt ett effektivt främjande och genomförande av internationellt erkända arbetsnormer som ratificerats av parterna,

SOM BETONAR betydelsen av att samarbeta angående migration,

SOM BEKRÄFTAR sin önskan att fullt i överensstämmelse med de åtgärder som vidtagits inom ramen för ett regionalt samarbete, utöka samarbetet mellan parterna på grundval av gemensamma värderingar och ömsesidig nytta,

SOM NOTERAR att de bestämmelser i avtalet som omfattas av tillämpningsområdet för del III avdelning V i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt binder Förenade kungariket och Irland som enskilda avtalsslutande parter, eller alternativt som en del av Europeiska unionen, i enlighet med protokoll (nr 21) om Förenade kungarikets och Irlands ställning med avseende på området med frihet, säkerhet och rättvisa som är fogat till fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. Detsamma gäller för Danmark i enlighet med protokoll (nr 22) om Danmarks ställning, som är fogat till dessa fördrag.

HAR ENATS OM FÖLJANDE.

AVDELNING I

AVTALETS ART OCH RÄCKVIDD

ARTIKEL 1

Allmänna principer

1. Parterna bekräftar sitt åtagande att respektera de allmänna folkrättsliga principerna i överensstämmelse med målen och principerna för Förenta nationernas stadga, som bekräftas i FN:s generalförsamlings förklaring av den 24 oktober 1970 om folkrättsliga principer för de vänskapliga förbindelserna och samarbetet mellan stater i enlighet med Förenta nationernas stadga (*Declaration on Principles of International Law concerning Friendly Relations and Cooperation among States in accordance with the Charter of the United Nations*) och i andra relevanta internationella överenskommelser, vilka bland annat ger uttryck för rättsstatsprincipen och principen om att ingångna avtal ska hållas (*pacta sunt servanda*), och att respektera de demokratiska principerna och de mänskliga rättigheterna, såsom de fastställs i FN:s generalförsamlings allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna och andra relevanta internationella instrument på detta område i vilka parterna är fördragsslutande parter, som ligger till grund för båda parternas inrikes- och utrikespolitik och utgör en väsentlig del av detta avtal.

2. Parterna bekräftar sitt åtagande att fortsätta samarbetet för att fullständigt uppnå internationellt överenskomna utvecklingsmål, inbegripet millennieutvecklingsmålen, genom att fullgöra de ömsesidiga internationella skyldigheter som parterna omfattas av. Detta utgör en väsentlig del av detta avtal. Båda parterna bekräftar vidare sin uppslut-

ning bakom det europeiska samförståndet om utveckling från 2005, Parisförklaringen om biståndseffektivitet som överenskomms vid högnivåforumet för biståndseffektivitet 2005, Accra-handlingsplanen som överenskomms vid det tredje högnivåforumet för biståndseffektivitet samt Hanoi-uttalandet (det s.k. Hanoi Core Statement) om biståndseffektivitet som överenskomms 2006 i syfte att ytterligare förbättra utvecklingssamarbetets resultat, inbegripet framsteg när det gäller övergången till obundet bistånd och införandet av mer förutsägbara biståndsmekanismer.

3. Parterna bekräftar sitt åtagande att främja alla aspekter av en hållbar utveckling, samarbeta för att lösa problemen i samband med klimatförändringen och globaliseringen samt bidra till uppnåendet av de internationellt överenskomna utvecklingsmålen, inbegripet millennieutvecklingsmålen.

4. Parterna är överens om att deras respektive utvecklingsnivå, behov och kapacitet ska beaktas vid genomförandet av all samarbetsverksamhet enligt detta avtal.

5. Parterna bekräftar att handeln spelar en viktig roll för utveckling och att förmånshandelsordningar bidrar till utvecklingen i utvecklingsländer, däribland Vietnam.

6. Parterna är överens om att samarbetet inom ramen för detta avtal kommer att ske i enlighet med deras egna lagar och andra författningar.

ARTIKEL 2

Mål för samarbetet

I syfte att stärka sina bilaterala förbindelser åtar sig parterna att föra en allomfattande dialog och främja ytterligare samarbete sig emellan inom alla områden av ömsesidigt in-

tresse. Ansträngningarna ska särskilt inriktas på följande:

a) Upprätta ett bilateralt samarbete inom alla relevanta regionala och internationella forum och organisationer.

b) Utveckla handel och investeringar mellan parterna till ömsesidig nytta.

c) Upprätta samarbete på alla handels- och investeringsrelaterade områden av ömsesidigt intresse i syfte att underlätta hållbara handels- och investeringsflöden och förebygga och undanröja hinder för handel och investeringar, på ett sätt som är förenligt med och kompletterar pågående och framtida regionala initiativ mellan EU och Asean.

d) Genom utvecklings-samarbete verka för att utrota fattigdom, främja hållbar utveckling, bekämpa framväxande problem såsom klimatförändringen och överförbara sjukdomar, fördjupa de ekonomiska reformerna och verka för integrering i världsekonomin.

e) Upprätta samarbete på området rättvisa och säkerhet, inbegripet rättsstatsprincipen och rättsligt samarbete, skydd av personuppgifter, migration samt kampen mot organiserad brottslighet, penningtvätt och narkotika.

f) Främja samarbete på alla områden av ömsesidigt intresse, däribland mänskliga rättigheter, ekonomisk politik, finansiella tjänster, beskattning, industripolitik och små och medelstora företag; informations- och kommunikationsteknik, vetenskap och teknik, energi, transport, stads- och regionplanering samt stads- och regionutveckling, turism, utbildning, kultur, klimatförändringen, miljö och naturresurser, jordbruk, skogsbruk, djurhållning, fiske och landsbygdsutveckling, hälsa, statistik, arbete, sysselsättning och sociala frågor, reform av den offentliga förvaltningen, sammanslutningar och icke-statliga organisationer, förebyggande av naturkatastrofer och begränsning av deras verkningar, jämställdhet mellan könen.

g) Öka båda parter deltagande i subregionala och regionala samarbetsprogram som är öppna för deltagande av den andra parten, och främja deras anslutning till sådana program.

h) Upprätta samarbete när det gäller att motverka spridning av massförstörelsevapen och bärare av sådana vapen och att bekämpa alla former av olaglig handel med handeld-

vapen och lätta vapen, samt när det gäller kvarlämnad krigsmateriel.

i) Upprätta samarbete för att bekämpa terrorism.

j) På olika sätt stärka parternas roll och profil i den andra partens region, t.ex. med hjälp av kulturutbyten, informationsteknik och utbildning.

k) Främja förståelsen människor emellan bland annat genom samarbete mellan olika aktörer såsom tankesmedjor, universitet, företag och medier i form av seminarier, konferenser, ungdomsutbyten och annan verksamhet.

ARTIKEL 3

Samarbete i regionala och internationella organisationer

1. Parterna åtar sig att utbyta synpunkter och samarbeta inom regionala och internationella forum och organisationer, såsom Förenta nationerna och dess byråer och organisationer, dialogen mellan Asean och EU, Aseans regionala forum (ARF), Asien-Europa-mötet (Asem) samt Världshandelsorganisationen (WTO).

2. Parterna är också överens om att främja samarbete på dessa områden mellan tanke-smedjor, universitet, icke-statliga organisationer, företag och medier i form av seminarier, konferenser, ungdomsutbyten och annan relaterad verksamhet, under förutsättning att samarbetet bygger på ömsesidigt samtycke.

ARTIKEL 4

Bilateralt och regionalt samarbete

1. Parterna är överens om att, på antingen bilateral eller regional nivå eller genom en kombination av båda, genomföra verksamhet som rör alla områden för dialog och samarbete inom ramen för detta avtal, med särskilt beaktande av frågor som omfattas av bilateralt samarbete. Parterna kommer vid valet av lämplig ram att sträva efter att uppnå största möjliga verkningar för alla berörda parter och även öka deras deltagande och samtidigt göra bästa möjliga bruk av de resurser som står till förfogande, varvid de kommer att ta

hänsyn till de politiska och institutionella möjligheterna och se till att åtgärderna är i överensstämmelse med annan verksamhet där unionen och Asean deltar. Samarbetet kan i tillämpliga fall omfatta stöd till integration och samhällsutveckling i Asean.

2. Parterna får vid behov besluta att utvidga det finansiella stödet till samarbete på de områden som omfattas av eller har anknytning till avtalet, i enlighet med sina respektive finansiella förfaranden och resurser. Detta samarbete kan i synnerhet stödja genomförandet av socioekonomiska reformer i Vietnam och kan omfatta åtgärder för kapacitetsuppbyggnad såsom anordnande av utbildningsprogram, workshoppar och seminarier, expertutbyten, studier och annan verksamhet som parterna kommer överens om, i överensstämmelse med givarnas strategier för utvecklingsbistånd.

AVDELNING II

UTVECKLINGSSAMARBETE

ARTIKEL 5

Allmänna principer

1. De främsta målen för utvecklingssamarbetet är att uppnå millennieutvecklingsmålen, utrota fattigdom samt åstadkomma hållbar utveckling och integration i världsekonomin. I målen för utvecklingssamarbetet ska Vietnams socioekonomiska utvecklingsstrategier och program beaktas. Parterna erkänner att utvecklingssamarbetet dem emellan är av avgörande betydelse när det gäller att bemöta de utvecklingsrelaterade utmaningar som Vietnam står inför.

2. Parterna är överens om att främja samarbetsverksamhet i enlighet med sina respektive förfaranden och resurser.

ARTIKEL 6

Samarbetets syften

Parternas strategier för utvecklingssamarbete ska bland annat syfta till att

- a) nå en hållbar ekonomisk utveckling,
- b) främja mänsklig och social utveckling,

c) främja reform och utveckling av institutioner,

d) främja en miljömässigt hållbar utveckling, återställande av miljön och bästa praxis på miljöområdet samt bevarande av naturresurser,

e) förebygga och hantera klimatförändringens konsekvenser,

f) stödja politik och instrument som syftar till en gradvis integration i världsekonomin och världshandeln.

ARTIKEL 7

Samarbetets former

1. Parterna är överens om att, på bilateral eller regional nivå eller genom en kombination av båda, inbegripet genom trepartssamarbete, genomföra verksamhet som rör alla områden för samarbete inom ramen för denna avdelning.

2. Samarbetet mellan parterna kan ske i form av

a) utvecklingsbistånd och tekniskt bistånd till program och projekt som överenskomits mellan parterna,

b) kapacitetsuppbyggnad genom kurser, workshoppar och seminarier, expertutbyte, studier och gemensam forskning mellan parterna,

c) andra former av utvecklingsfinansiering när så är lämpligt,

d) utbyte av information om bästa praxis för biståndseffektivitet.

AVDELNING III

FRED OCH SÄKERHET

ARTIKEL 8

Bekämpning av spridning av massförstörelsevapen och bärare av sådana vapen

1. Parterna anser att spridning av massförstörelsevapen och bärare av sådana vapen, till såväl statliga som icke-statliga aktörer, utgör ett av de allvarligaste hoten mot internationell stabilitet och säkerhet, samtidigt som de bekräftar parternas legitima rätt att för fredliga ändamål forska i, utveckla, an-

vända, handla med och överföra biologisk och kemisk teknik och kärnteknik samt materiel med anknytning därtill, i överensstämmelse med de fördrag och konventioner i vilka de är parter. Parterna är därför överens om att samarbeta i och bidra till ansträngningarna att förhindra spridning av massförstörelsevapen och bärare av sådana vapen genom att till fullo iaktta och på nationell nivå genomföra sina respektive skyldigheter enligt internationella fördrag och överenskommelser om nedrustning och icke-spridning och andra relevanta internationella skyldigheter som parterna omfattas av. Parterna är överens om att denna bestämmelse utgör en väsentlig del av detta avtal.

2. Parterna är vidare överens om att samarbeta för och bidra till att motverka spridning av massförstörelsevapen och bärare av sådana vapen

a) genom att vidta åtgärder för att, beroende på vad som är tillämpligt, underteckna, ratificera eller ansluta sig till samt till fullo genomföra sina respektive skyldigheter,

b) genom att, med beaktande av vardera partens kapacitet, införa ett effektivt system för nationella exportkontroller i syfte att kontrollera export och transitering av varor med anknytning till massförstörelsevapen, inbegripet kontroll av slutanvändningen av teknik med dubbla användningsområden i samband med massförstörelsevapen samt effektiva sanktioner mot överträdelser av exportkontrollen, i överensstämmelse med FN:s säkerhetsråds resolution 1540 och utan att det påverkar normala och lagliga import- och exportaktiviteter och finansiella transaktioner. Detta kan inbegripa tillhandahållande av bistånd, bland annat för kapacitetsuppbyggnad.

3. Parterna är överens om att föra en regelbunden politisk dialog som ska ledsaga och underbygga dessa delar av avtalet.

ARTIKEL 9

Samarbete för att bekämpa olaglig handel med handeldvapen och lätta vapen i alla avseenden

1. Parterna erkänner att alla former av olaglig tillverkning, överföring och spridning av

handeldvapen och lätta vapen, inbegripet överdriven anhopning av sådana vapen, samt okontrollerad spridning av dem fortsätter att utgöra ett allvarligt hot mot fred och internationell säkerhet, samtidigt som de bekräftar parternas legitima rätt att för sina egna behov som rör självförsvar och säkerhet tillverka, importera och bevara handeldvapen och lätta vapen. I detta sammanhang erinrar parterna om de relevanta delarna av FN:s generalförsamlings resolutioner 64/50 och 64/51.

2. Parterna är överens om att iaktta och fullgöra sina respektive skyldigheter att bekämpa illegal handel med handeldvapen och lätta vapen, inom ramen för befintliga internationella avtal i vilka de är parter samt FN:s säkerhetsråds resolutioner, samt sina åtaganden inom ramen för andra relevanta internationella instrument på detta område, såsom FN:s handlingsprogram för att förebygga, bekämpa och utrota alla former av illegal handel med handeldvapen och lätta vapen.

3. Parterna åtar sig att på lämpligt sätt upprätta en dialog för att utbyta synpunkter och information och utveckla en gemensam förståelse för de frågor och problem som hänger samman med den olagliga handeln med handeldvapen och lätta vapen och stärka parternas förmåga att förebygga, bekämpa och utrota sådan handel.

ARTIKEL 10

Samarbete för att bekämpa terrorism

Parterna bekräftar betydelsen av kampen mot terrorism, som förs i full överensstämmelse med lagen, inbegripet FN-stadgan, med internationell rätt avseende mänskliga rättigheter och flyktingar samt med internationell humanitär rätt. Parterna är överens om att samarbeta för att förhindra och bekämpa terroristhandlingar inom dessa ramar och i överensstämmelse med FN:s globala strategi för terrorismbekämpning som fastställs i FN:s generalförsamlings resolution 60/288 samt EU:s och Aseanländernas gemensamma förklaring av den 28 januari 2003 om samarbete för att bekämpa terrorism.

Parterna ska göra detta särskilt

a) i samband med ett fullständigt genomförande av FN:s säkerhetsråds resolution 1373 och andra relevanta FN-resolutioner, samtidigt som åtgärder vidtas för att ratificera och fullständigt genomföra internationella konventioner och instrument om bekämpning och förebyggande av terrorism,

b) genom att inom gemensamma kommittén inrätta regelbundna samråd om samarbete för att bekämpa och förebygga terrorism,

c) genom att utbyta information om terroristgrupper och deras stödnät i överensstämmelse med internationell och nationell rätt och, om inte annat följer av parternas program och instrument, genom att tillhandahålla stöd för kapacitetsuppbyggnad för bekämpning och förebyggande av terrorism,

d) genom utbyte av åsikter om olika sätt att bekämpa terrorism och uppmaningar till terroristhandlingar, bland annat med hjälp av teknik och utbildning, och genom utbyte av erfarenheter i fråga om förebyggande av terrorism,

e) genom att samarbeta för att fördjupa det internationella samförståndet om kampen mot terrorism och om ett regelverk för den, och genom att arbeta för att snarast möjligt nå en överenskommelse om den övergripande konventionen om internationell terrorism som ska komplettera de befintliga FN-instrumenten för terrorismbekämpning,

f) främja samarbete mellan FN:s medlemsstater för att effektivt genomföra FN:s globala strategi för terrorismbekämpning,

g) genom att utbyta bästa praxis i fråga om skydd för de mänskliga rättigheterna i kampen mot terrorism.

ARTIKEL 11

Rättsligt samarbete

1. Parterna är överens om att samarbeta om rättsliga frågor, stärkande av rättsstatsprincipen och institutionell uppbyggnad på alla nivåer på områdena rättskipning och upprätthållande av lagen.

2. Parterna är överens om att samarbeta för att förbättra den rättsliga kapaciteten och rättssystemet på områden såsom civilrätt, civilprocessrätt, straffrätt och straffprocessrätt

samt att utbyta information om rättssystem och lagstiftning.

3. Parterna är också överens om att samarbeta på området internationell straffrätt. Parterna anser att de allvarligaste brotten som angår hela det internationella samfundet inte får förbli ostraffade och att det är nödvändigt att genom relevanta åtgärder på lämplig nivå se till att de lagförs på ett effektivt sätt.

4. Parterna anser att Internationella brottmålsdomstolen innebär ett framsteg och är en oberoende institution som verkar för internationell fred och säkerhet. Parterna är överens om att samarbeta för att stärka den rättsliga ramen för förebyggande och bestraffning av de allvarligaste brotten som angår hela det internationella samfundet samt att beakta möjligheten att ansluta sig till Romstadgan. Parterna är överens om att dialog och samarbete mellan dem i denna fråga skulle vara till nytta.

AVDELNING IV

SAMARBETE OM HANDEL OCH INVESTERINGAR

ARTIKEL 12

Allmänna principer

1. Parterna ska inleda en dialog om bilaterala och multilaterala handelsfrågor och handelsrelaterade frågor i syfte att stärka de bilaterala handelsförbindelserna och främja framsteg i det multilaterala handelssystemet.

2. Parterna åtar sig att i största möjliga utsträckning och till ömsesidig nytta främja utveckling och diversifiering av handeln sig emellan. De åtar sig att uppnå förbättrade och förutsägbara villkor för marknadstillträde genom att arbeta för avskaffandet av handels hinder, i synnerhet genom att vid lämplig tidpunkt avskaffa icke-tariffära handelshinder och handelsrestriktioner, och genom att vidta åtgärder för att förbättra insynen, med hänsyn tagen till det arbete som utförs av internationella organisationer på detta område i vilka båda parterna är medlemmar.

3. Parterna, som erkänner att handeln är av avgörande betydelse för utvecklingen och att handelsförmånssystemen, däribland det all-

männa preferenssystemet, och den särskilda och differentierade behandling som fastställts av WTO har visat sig vara förmånliga för utvecklingsländerna, ska sträva efter att stärka samrådet om det effektiva genomförandet av dessa.

4. Parterna ska beakta sina respektive utvecklingsnivåer när de genomför denna avdelning.

5. Parterna ska hålla varandra underrättade om utvecklingen när det gäller handelspolitik och politiken på handelsrelaterade områden, såsom jordbrukspolitik, politik för säkra livsmedel, konsumentpolitik och miljöpolitik.

6. Parterna ska uppmuntra dialog och samarbete för att utveckla sina handels- och investeringsförbindelser, vilket innefattar lösning av handelsproblem samt tillhandahållande av tekniskt bistånd och program för kapacitetsuppbyggnad för att hantera handelsfrågor, bland annat inom de områden som avses i denna avdelning.

7. För att parterna ska kunna frigöra sin potential och utnyttja det faktum att de kompletterar varandra ekonomiskt ska de sträva efter att utforska och leta efter fler möjligheter och lösningar för att stärka sina handels- och investeringsförbindelser, när så är lämpligt även genom förhandlingar om frihandelsavtal och andra avtal av ömsesidigt intresse.

ARTIKEL 13

Utveckling av handeln

1. Parterna åtar sig att utveckla, diversifiera och öka handeln sig emellan och förbättra sina produkters konkurrenskraft på de inhemska, regionala och internationella marknaderna. Samarbetet mellan parterna i detta hänseende ska särskilt syfta till att stärka kapacitetsuppbyggnaden på sådana områden som strategier för handelsutveckling, optimering av handelspotential, inbegripet förmåner enligt det allmänna preferenssystemet, konkurrenskraft, främjande av tekniköverföring mellan företag, insyn i politik, lagar och andra författningar, marknadsinformation, institutionell utveckling och regionala nätverk.

2. Parterna ska fullt ut använda Aid for Trade-programmet och andra kompletterande biståndsprogram i syfte att öka handeln och investeringarna sig emellan.

ARTIKEL 14

Sanitära och fytosanitära frågor samt djurskyddsfrågor

1. Parterna bekräftar sina befintliga rättigheter och skyldigheter enligt WTO-avtalet om tillämpningen av sanitära och fytosanitära åtgärder.

2. Parterna ska stärka samarbetet och utbyta information om lagstiftning, genomförande, certifiering, inspektions- och övervakningsförfaranden avseende sanitära och fytosanitära åtgärder i handeln mellan parterna inom ramen för WTO-avtalet om tillämpningen av sanitära och fytosanitära åtgärder, Internationella växtskyddskonventionen, Internationella byrån för epizootiska sjukdomar och Codex Alimentarius.

3. Parterna är vidare överens om att samarbeta om sanitära och fytosanitära åtgärder och främja samarbete mellan parterna på detta område, genom kapacitetsuppbyggnad och tekniskt bistånd, som ska vara särskilt anpassat till varje parts behov och inriktat på att bistå dem i efterlevnaden av varandras rättsliga rammar, inbegripet livsmedelssäkerhet, växtskydd, djurhälsa och användningen av internationella standarder.

4. Parterna är överens om att vid behov samarbeta om djurskydd, inbegripet tekniskt bistånd och kapacitetsuppbyggnad för utveckling av djurskyddsstandarder.

5. Parterna ska utse kontaktpunkter för kommunikation om frågor inom ramen för denna artikel.

ARTIKEL 15

Tekniska handelshinder

1. Parterna ska främja användningen av internationella standarder och samarbeta och utbyta information om standarder, tekniska föreskrifter och förfaranden för bedömning av överensstämmelse, särskilt inom ramen för WTO-avtalet om tekniska handelshinder.

2. Parterna ska sträva efter att utbyta information redan i ett tidigt skede av utformningen av ny lagstiftning om tekniska handelshinder. I detta syfte ska parterna främja alla åtgärder som syftar till att överbrygga klyftorna dem emellan när det gäller bedömning av överensstämmelse och standardisering samt förbättra konvergensen och förenligheten mellan parternas respektive system på detta område. Parterna är överens om att utbyta åsikter om och utforska möjligheten att tillämpa certifiering av tredje part för att underlätta handelsflödena sig emellan.

3. Samarbetet om tekniska handelshinder ska ske bland annat i form av dialog genom lämpliga kanaler, gemensamma projekt, tekniskt bistånd och program för kapacitetsuppbyggnad. Parterna ska vid behov utse kontaktpunkter för kommunikation om frågor inom ramen för denna artikel.

ARTIKEL 16

Samarbete om tullfrågor och underlättande av handel

1. Parterna ska
 - a) utbyta erfarenheter om och bästa praxis för samt undersöka möjligheterna att underlätta import, export och andra tullförfaranden,
 - b) se till att det finns god insyn i bestämmelserna om tull och underlättande av handel,
 - c) utveckla samarbetet om tullfrågor och effektiva mekanismer för ömsesidigt administrativt bistånd,
 - d) sträva efter en samsyn och gemensamma insatser när det gäller relevanta internationella initiativ som omfattar underlättande av handel.
2. Parterna ska bland annat lägga särskild vikt vid att
 - a) öka säkerheten inom internationell handel,
 - b) se till att tullen på ett effektivare och mer ändamålsenligt sätt skyddar den immateriella äganderätten,
 - c) se till att det råder jämvikt mellan underlättande av handel och kampen mot bedrägerier och oegentligheter.

3. Utan att det påverkar tillämpningen av andra former av samarbete enligt detta avtal uttalar parterna sitt intresse för att i framtiden överväga ingående av protokoll om tullsamarbete och ömsesidigt administrativt bistånd, inom den institutionella ram som fastställs i detta avtal.

4. Parterna ska sträva efter att mobilisera resurser för tekniskt bistånd för att stödja genomförandet av samarbetet i tullfrågor och handelslättnader inom ramen för detta avtal.

ARTIKEL 17

Investeringar

Parterna ska främja ett ökat investeringsflöde genom att utveckla ett attraktivt och stabilt klimat för investeringar på grundval av en fortlöpande dialog som tar sikte på att öka förståelsen för och samarbetet om investeringsfrågor, utforska administrativa mekanismer för att underlätta investeringsflödena och främja stabila, överskådliga och öppna regler samt enhetliga konkurrensvillkor för parternas investerare.

ARTIKEL 18

Konkurrenspolitik

1. Parterna ska upprätthålla konkurrenslagstiftningen och stödja konkurrensmyndigheterna. De ska tillämpa denna lagstiftning på ett effektivt, icke-diskriminerande och öppet sätt för att uppnå rättslig säkerhet på sina respektive territorier.

2. Parterna får i detta syfte vidta åtgärder för kapacitetsuppbyggnad och annat samarbete för att utveckla och tillämpa lagar och andra författningar på konkurrensområdet, förutsatt att finansiering finns tillgänglig inom ramen för parternas instrument och program för samarbete.

ARTIKEL 19

Tjänster

Parterna ska inrätta en regelbunden dialog som i synnerhet syftar till att utbyta information om parternas respektive regler i syfte att

fastställa bästa praxis, främja tillträdet till den andra partens marknad, inbegripet e-handel, främja tillgången till kapitalkällor och teknik, och främja handeln med tjänster mellan de båda regionerna och på tredjeländers marknader.

ARTIKEL 20

Skydd av immateriella rättigheter

1. Parterna bekräftar den stora vikt som de fäster vid att skydda de immateriella rättigheterna och fullt ut genomföra de internationella åtagandena om skydd av immateriella rättigheter i syfte att garantera ett tillfredsställande och ändamålsenligt skydd av sådana rättigheter i enlighet med relevanta internationella standarder/avtal, t.ex. avtalet om handelsrelaterade aspekter av immaterialrätter och den internationella konventionen för skydd av växtförädlingsprodukter, inbegripet effektiva sätt att kontrollera efterlevnaden.

2. Parterna är överens om att stärka samarbetet kring skyddet av immateriella rättigheter, bland annat om lämpliga sätt att underlätta skyddet för och registreringen av den andra partens geografiska beteckningar på deras respektive territorier, med beaktande av internationella regler och metoder och den internationella utvecklingen på detta område samt parternas respektive kapacitet.

3. Samarbetet ska genomföras i de former som parterna har enats om, vilket inbegriper att utbyta information och erfarenheter om frågor som rör praxis, främjande, spridning, effektivisering, förvaltning, harmonisering, skydd, kontroll av efterlevnaden och effektiv tillämpning av immateriella rättigheter, förhindrande av missbruk av sådana rättigheter, kampen mot varumärkesförfalskning och pirattillverkning, däribland genom upprättande och stärkande av organisationer för kontroll och skydd av sådana rättigheter.

ARTIKEL 21

Ökat deltagande av ekonomiska aktörer

1. Parterna ska uppmuntra och underlätta industri- och handelskamrarnas verksamhet och samarbetet mellan parternas yrkesorgani-

sationer för att främja handel och investeringar på områden som är av intresse för båda parter.

2. Parterna ska främja en dialog mellan sina respektive tillsynsorgan och privata aktörer i syfte att diskutera utvecklingen av förutsättningarna för handel och investeringar, utforska den privata sektorns utvecklingsbehov och utbyta åsikter om de politiska ramarna för att stärka företagens konkurrenskraft.

ARTIKEL 22

Samråd

För att se till att de bilaterala handelsförbindelserna är säkra och förutsägbara är parterna överens om att snabbt, och snarast möjligt efter det att en part så begärt, samråda om eventuella skiljaktigheter som kan uppstå i samband med handel eller handelsrelaterade frågor inom ramen för denna avdelning.

AVDELNING V

SAMARBETE OM RÄTTSLIGA FRÅGOR

ARTIKEL 23

Bekämpning av organiserad brottslighet

Parterna är överens om att samarbeta för att bekämpa organiserad brottslighet, ekonomisk brottslighet och korruption. Syftet med detta samarbete ska särskilt vara att genomföra och främja relevanta internationella standarder och instrument, t.ex. FN:s konvention mot gränsöverskridande organiserad brottslighet och dess tilläggsprotokoll och FN:s konvention mot korruption, beroende på vad som är tillämpligt.

ARTIKEL 24

Samarbete om bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism

1. Parterna är överens om att det är nödvändigt att sträva efter och samarbeta för att förebygga risken att deras finansiella system missbrukas för att tvätta vinningen av alla

former av grov brottslig verksamhet, i enlighet med rekommendationerna från arbetsgruppen för finansiella åtgärder (FATF).

2. Båda parter är överens om att främja utbildning och tekniskt och administrativt bistånd för att utarbeta och genomföra bestämmelser och införa effektivt fungerande mekanismer för att bekämpa penningtvätt och finansiering av terrorism. Samarbetet ska särskilt möjliggöra utbyte av relevant information mellan parternas behöriga myndigheter inom ramen för deras respektive lagstiftning på grundval av lämpliga standarder för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism motsvarande de standarder som antagits av parterna och de internationella organ som är verksamma på detta område, såsom FATF.

ARTIKEL 25

Samarbete om narkotikabekämpning

1. Parterna ska samarbeta för att säkerställa en övergripande och balanserad strategi genom effektiva åtgärder och samordning mellan behöriga myndigheter, bland annat från det rättsvårdande området, tull- och hälsoområdena, området för rättsliga och inrikes frågor samt andra relevanta sektorer, i syfte att minska tillgången på (däribland olaglig odling av opiumvallmo och produktion av syntetisk narkotika), handeln med och efterfrågan på olaglig narkotika samt att lindra dess inverkan på narkotikaanvändare och samhället i stort och att åstadkomma en effektivare kontroll av prekursorer.

2. Parterna ska enas om hur de ska samarbeta för att uppnå dessa mål. Åtgärderna ska baseras på gemensamt överenskomna principer som överensstämmer med relevanta internationella konventioner i vilka de är parter, den politiska förklaringen, förklaringen om riktlinjer för att minska efterfrågan på narkotika och de åtgärder för att intensifiera det internationella samarbetet i kampen mot narkotikaproblemet i världen som antogs vid FN:s generalförsamlings tjugonde extra session om narkotika i juni 1998 samt den politiska förklaring och handlingsplan som antogs vid högnivådelen av FN:s narkotikakommissions 52:a session i mars 2009.

3. Samarbetet mellan parterna ska inbegripa tekniskt och administrativt bistånd, särskilt på följande områden: utarbetande av nationell lagstiftning och nationella strategier, inrättande av nationella institutioner och informations- och övervakningscentrum, utbildning av personal, narkotikarelaterad forskning, insatser för att minska efterfrågan på och skadeverkningarna av narkotika, rättsligt och polisiärt samarbete och effektiv kontroll av prekursorer eftersom detta har samband med olaglig framställning av narkotika och psykotropa ämnen. Parterna får komma överens om att inbegripa andra områden.

ARTIKEL 26

Skydd av personuppgifter

1. Parterna är överens om att på lämpligt sätt samarbeta för att förbättra skyddet av personuppgifter så att det motsvarar högsta internationella standarder, såsom de som innehålls i internationella instrument, i den mån de är tillämpliga på parterna.

2. Samarbetet om skyddet av personuppgifter kan bland annat inbegripa tekniskt bistånd i form av utbyte av information och expertis.

AVDELNING VI

SOCIOEKONOMISK UTVECKLING OCH ANDRA SAMARBETSOMRÅDEN

ARTIKEL 27

Samarbete om migration

1. Parterna bekräftar vikten av gemensamma insatser för att hantera migrationsströmmarna mellan deras territorier. I syfte att stärka samarbetet ska parterna upprätta en övergripande dialog i alla frågor som rör migration. Migrationsaspekter ska integreras i de nationella strategierna för ekonomisk och social utveckling i migranternas ursprungs-, transit- och bestämmelseländer.

2. Samarbetet mellan parterna ska grunda sig på en särskild behovsanalys, som utförs i ömsesidigt samråd mellan parterna, och genomförs i enlighet med relevant gällande unionslagstiftning och nationell lagstiftning.

Samarbetet ska bland annat inriktas på följande:

- a) Migrationens grundläggande orsaker.
 - b) En övergripande dialog om laglig migration som har till syfte att, enligt ömsesidig överenskommelse mellan parterna, inrätta mekanismer för att främja möjligheter till laglig migration.
 - c) Utbyte av erfarenheter och praxis om anslutning till och genomförande av bestämmelserna i Genèvekonventionen angående flyktingars rättsliga ställning som undertecknades den 28 juli 1951, dess protokoll som undertecknades den 31 januari 1967, särskilt principerna om "non refoulement" och frivillig återvandring.
 - d) Regler om inresetillstånd samt rättigheter och ställning för personer med inresetillstånd, rättvis behandling och integrering av utländska medborgare som lagligen uppehåller sig i landet, utbildning samt åtgärder för att motverka rasism och främlingsfientlighet.
 - e) Upprättande av en verkningsfull politik för att förebygga olaglig invandring, smuggling av migranter och människohandel, inbegripet frågan om hur smugglings- och människohandelnätverk kan bekämpas och hur offren för denna handel kan skyddas.
 - f) Återvändande, under humana förhållanden och i värdiga former, av personer som olagligen uppehåller sig i ett land, inbegripet stöd till deras frivilliga återvändande, samt återtagande av dessa personer i enlighet med punkt 3.
 - g) Frågor som fastställts vara av ömsesidigt intresse när det gäller viseringar och säkerheten hos resehandlingar.
 - h) Frågor som fastställts vara av ömsesidigt intresse när det gäller gränskontroll.
 - i) Uppbyggnad av teknisk kapacitet och av mänskliga resurser.
3. Inom ramen för samarbetet för att förhindra och kontrollera olaglig invandring och med beaktande av behovet av att skydda offer för människohandel är parterna vidare överens om att
- a) Vietnam, när de behöriga myndigheterna i Vietnam har fastslagit att en person som ska återtas har vietnamesiskt medborgarskap i enlighet med nationell lagstiftning eller relevanta befintliga avtal, ska återta alla sina medborgare som olagligen befinner sig på en

medlemsstats territorium, på begäran av de behöriga myndigheterna i denna medlemsstat och utan dröjsmål,

- b) varje medlemsstat, när dess behöriga myndigheter har fastslagit medborgarskapet för en person som ska återtas i enlighet med nationell lagstiftning eller relevanta befintliga avtal, ska återta alla sina medborgare som olagligen befinner sig på Vietnams territorium, på begäran av de behöriga myndigheterna i Vietnam och utan dröjsmål. Parterna ska i detta syfte förse sina medborgare med lämpliga identitetshandlingar. Om den person som ska återtas inte innehar någon handling eller något annat som styrker dennes medborgarskap, ska de behöriga myndigheterna i den berörda medlemsstaten eller Vietnam, på begäran av Vietnam eller den berörda medlemsstaten, vidta åtgärder för att intervjua personen för att fastställa vederbörandes medborgarskap.

4. Om inte annat följer av deras respektive lagar och förfaranden ska parterna stärka samarbetet i frågor som rör återtagande i syfte att, på begäran av endera parten och enligt ömsesidig överenskommelse mellan parterna, förhandla fram ett avtal mellan EU och Vietnam om återtagande av deras respektive medborgare.

ARTIKEL 28

Utbildning

1. Parterna är överens om att främja utbildningssamarbete och kulturellt samarbete som tar hänsyn till deras mångfald i syfte att öka den ömsesidiga förståelsen, och är överens om att öka medvetenheten om utbildningsmöjligheter i EU och Vietnam.

2. Parterna ska vidare lägga vikt vid åtgärder som syftar till att skapa kontakter mellan deras respektive högre utbildningsanstalter och specialistorgan, främja utbyte av information, know-how, studenter, experter och tekniska resurser och utnyttja de möjligheter som unionsprogrammen erbjuder i Sydostasien på utbildnings- och kulturområdet liksom den erfarenhet som båda parter har vunnit på detta område.

3. Båda parter är också överens om att främja genomförandet av gemensamma pro-

gram för högre utbildning såsom Erasmus Mundus-programmet och utbildningsprogram för konferenstolkar och att uppmuntra utbildningsanstalter i EU och Vietnam att samarbeta i gemensamma examens- och forskningsprogram för att uppmuntra samarbete och rörlighet i den akademiska världen.

4. Parterna är vidare överens om att inleda en dialog om frågor av ömsesidigt intresse som rör modernisering av systemen för högre utbildning, teknisk utbildning och yrkesutbildning, som i synnerhet skulle kunna omfatta åtgärder för tekniskt bistånd i syfte att bland annat förbättra referensramarna för kvalifikationer och kvalitetssäkringen.

ARTIKEL 29

Hälsa

1. Parterna är överens om att samarbeta inom hälso- och sjukvårdssektorn i syfte att förbättra hälsoförhållandena och den sociala välfärden, däribland hälso- och sjukvården och sjukförsäkringarna.

2. Detta samarbete ska i huvudsak ske med hjälp av

a) program som syftar till att stärka hälso- och sjukvårdsektorn, bland annat genom förbättring av hälso- och sjukvårdssystemen, vårdtjänsterna, hälsoförhållandena och den sociala välfärden,

b) gemensamma åtgärder rörande epidemiologi, däribland samarbete för att i ett tidigt skede förebygga och bekämpa epidemier såsom fågelinfluensa, influensaepidemier och andra allvarliga smittsamma sjukdomar,

c) internationella hälsoavtal, framför allt ramkonventionen om tobakskontroll och det internationella hälsoreglementet,

d) normer för livsmedelssäkerhet, bland annat ett automatiskt kontrollnätverk för livsmedelsimport inom ramen för artikel 14,

e) informations- och erfarenhetsutbyte när det gäller politik och bestämmelser för sjukvårdsutrustning och medicinsk utrustning, enligt ömsesidig överenskommelse mellan parterna,

f) förebyggande och bekämpning av icke-överförbara sjukdomar genom utbyte av information och bästa praxis, främjande av en hälsosam livsstil, arbete med faktorer som

påverkar hälsan samt övervakning och behandling av dessa sjukdomar,

3. Parterna erkänner vikten av ytterligare modernisering av hälso- och sjukvårdssektorn och är överens om att stärka kapacitetsuppbyggnaden och det tekniska biståndet inom hälso- och sjukvårdssektorn.

ARTIKEL 30

Miljö och naturresurser

1. Parterna är överens om att det är nödvändigt att bevara och förvalta naturresurserna och den biologiska mångfalden på ett hållbart sätt, eftersom detta är förutsättningen för nuvarande och kommande generationers utveckling.

2. Parterna är överens om att samarbetet på detta område ska vara inriktat på att bevara och förbättra miljön i syfte att uppnå hållbar utveckling. Resultatet av världstoppmötet om hållbar utveckling ska beaktas i samband med alla åtgärder som parterna vidtar inom ramen för detta avtal.

3. Parterna är överens om att samarbeta för att deras respektive strategier på miljöområdet ska komplettera varandra bättre och för att integrera miljöaspekterna i alla samarbetsområden i ännu större utsträckning.

4. Parterna åtar sig att fortsätta och att stärka samarbetet särskilt när det gäller följande:

a) Främjande av ett aktivt deltagande från parterna i genomförandet av multilaterala miljöavtal som de är parter i, däribland Baselkonventionen, Stockholmskonventionen och Rotterdamkonventionen.

b) Ökad medvetenhet om miljöfrågor och ökat lokalt deltagande, bland annat ursprungs- och lokalbefolkningarnas deltagande i insatser för miljöskydd och hållbar utveckling.

c) Främjande och användning av teknik, produkter och tjänster som är miljövänliga, bland annat med hjälp av regleringar och marknadsbaserade instrument.

d) Förhindrande av olagliga gränsöverskridande förflyttningar av avfall, bland annat av farligt avfall och ozonnedbrytande ämnen.

e) Förbättring av luftkvaliteten, miljöriktig avfallshantering, kemikaliesäkerhet och hållbar integrerad förvaltning av vattenresurserna

samt främjande av en hållbar konsumtion och produktion.

f) Hållbar utveckling för och skydd av skogar, bland annat genom främjande av ett hållbart skogsbruk, skogsförvaltning, åtgärder för att bekämpa olaglig avverkning och därmed sammanhängande handel, samt integration av skogsutveckling i den lokala samhällsutvecklingen.

g) Effektiv förvaltning av nationalparker, och erkännande och bevarande av områden för biologisk mångfald och känsliga ekosystem, varvid hänsyn ska tas till behoven hos de lokal- och ursprungsbefolkningar som bor i eller i närheten av dessa områden.

h) Skydd och bevarande av kust- och havsmiljö genom att främja en effektiv förvaltning av marina resurser i syfte att åstadkomma en hållbar marin utveckling.

i) Skydd av mark, bevarande av markens funktioner och hållbar markförvaltning.

j) Stärkt markförvaltningskapacitet, öppen markförvaltning och en sund fastighetsmarknad som grundar sig på principen om hållbar markförvaltning och lika rättigheter för aktörer, i syfte att säkerställa både ett effektivt utnyttjande och miljöskydd inom ramen för hållbar utveckling.

5. Parterna ska i dessa syften sträva efter att öka samarbetet, inom bilaterala och internationella strukturer, bland annat program för tekniskt bistånd som har till syfte att främja utveckling, överföring och användning av miljövänlig teknik, liksom initiativ och partnerskap som bygger på principen om ömsesidiga fördelar av ett snabbt förverkligande av millennieutvecklingsmålen.

ARTIKEL 31

Samarbete om klimatförändring

1. Parterna är överens om att intensifiera kampen mot klimatförändringen och dess effekter på miljöförstöring och fattigdom, främja politik som bidrar till att motverka klimatförändring och åtgärder för anpassning till klimatförändringens negativa effekter, särskilt stigande havsnivåer, och att styra sina ekonomier mot koldioxidsnål tillväxt.

2. Samarbetet har följande syften:

a) Bekämpa klimatförändringen, med en säker och hållbar koldioxidsnål ekonomi som övergripande mål, genom konkreta begränsningsåtgärder i enlighet med principerna i Förenta nationernas ramkonvention om klimatförändringar (UNFCCC).

b) Förbättra energiprestandan i sina ekonomier, genom att främja energieffektivitet, energisparande samt användning av säker och hållbar förnybar energi, och övergå till klimatvänlig energiproduktion som bidrar till att lägga grunden till en grön energirevolution.

c) Främja hållbara produktions-, distributions- och konsumtionsmönster i sina ekonomier som bidrar till att minimera trycket på ekosystemen, däribland jord och klimat.

d) Åtgärder för anpassning till oundvikliga negativa effekter av klimatförändringen, bland annat genom integrering av anpassningsåtgärder i parternas strategier och planering för tillväxt och utveckling inom alla sektorer och på alla nivåer.

3. För att uppnå målen i punkt 2 ska parterna

a) intensifiera den politiska dialogen och det politiska samarbetet på teknisk nivå,

b) främja samarbete inom FoU och lågutsläppsteknik,

c) stärka samarbetet om nationellt lämpliga begränsningsåtgärder, tillväxtplaner med låga koldioxidutsläpp, nationella program för anpassning till klimatförändring och om katastrofiskreducering,

d) främja kapacitetsuppbyggnad och stärka institutionerna för att ta itu med klimatförändringen,

e) främja åtgärder för ökad medvetenhet, särskilt bland de mest utsatta befolkningarna och de som bor i utsatta områden, och underlätta lokalbefolkningarnas deltagande i åtgärder för att motverka klimatförändringarna.

ARTIKEL 32

Jordbruk, skogsbruk, djurhållning, fiske och landsbygdsutveckling

1. Parterna är överens om att utöka samarbetet, bland annat genom utökad dialog och utökad erfarenhetsutbyte, inom jordbruk, skogsbruk, djurhållning, fiske och lands-

bygdsutveckling, särskilt på följande områden

a) Jordbrukspolitik och allmänna utsikter för jordbruket i världen.

b) Främjande av handeln med växter och djur och produkter därav mellan parterna, samt marknadsutveckling och marknadsföring.

c) Utvecklingspolitiken på landsbygden.

d) En kvalitetspolitik för växter, djur och vattenbruksprodukter, särskilt skyddade geografiska beteckningar och ekologisk produktion; marknadsföring av kvalitetsprodukter, i synnerhet ekologiska produkter och produkter med geografisk beteckning (märkning, certifiering och kontroll).

e) Djurskydd.

f) Utveckling av ett hållbart och miljövänligt jordbruk och överföring av bioteknik.

g) Stöd till en hållbar och ansvarstagande långsiktig havs- och fiskepolitik som omfattar bevarande och förvaltning av kust- och havsresurser.

h) Främjande av insatser för att förhindra och bekämpa olagligt, ej rapporterat och oreglerat fiske och olaglig skogsavverkning och olaglig handel med skogsprodukter genom skogslagstiftningens efterlevnad samt förvaltning av och handel med skog (Flegt) samt frivilliga partnerskapsavtal.

i) Ärftlighetsforskning, urval av djur- och växtarter, däribland förbättrad kvalitet på boskap samt forskning om foder och näring för mark- och vattenlevande djur.

j) Begränsning av de negativa effekterna av klimatförändringarna på jordbruksproduktionen och fattigdomsbekämpningen i avlägsna områden eller landsbygdsområden.

k) Stöd till och främjande av skogsförvaltning, däribland anpassning och begränsning av klimatförändringarna.

2. Parterna är överens om att undersöka möjligheterna till tekniskt bistånd i växt- och animalieproduktion, som inbegriper men inte är begränsat till förbättring av produktiviteten för växter och djur och av produktkvaliteten, och är vidare överens om att överväga kapacitetsuppbyggnadsprogram som syftar till att bygga upp förvaltningskapaciteten på detta område.

ARTIKEL 33

Samarbete om jämställdhet

1. Parterna ska samarbeta för att stärka politik och program med anknytning till genusfrågor, liksom institutionell och administrativ kapacitetsuppbyggnad och stöd till genomförandet av nationella strategier för jämställdhet, däribland kvinnors rättigheter och ökade medinflytande, i syfte att säkerställa ett jämbördigt deltagande av män och kvinnor inom alla sektorer av det ekonomiska, kulturella, politiska och sociala livet. Framför allt ska samarbetet inriktas på att förbättra kvinnornas tillgång till nödvändiga resurser för att de till fullo ska kunna utöva sina grundläggande rättigheter.

2. Parterna ska sträva efter att upprätta en lämplig ram som

a) säkerställer att genusrelaterade frågor införlivas i alla utvecklingsstrategier, all utvecklingspolitik och alla utvecklingsprogram,

b) främjar utbyte av erfarenheter och modeller när det gäller jämställdhetsarbete samt antagande av positiva åtgärder till förmån för kvinnor.

ARTIKEL 34

Samarbete för att åtgärda kvarlämnad krigsmateriel

Parterna erkänner betydelsen av att samarbeta för att röja minor, bomber och annan oexploderad ammunition samt att iaktta internationella fördrag i vilka de är parter och beakta andra relevanta internationella instrument. Parterna är därför överens om att samarbeta genom

a) utbyte av erfarenheter och dialog, förbättring av förvaltningens kapacitet samt utbildning av sakkunniga, forskare och specialister, inbegripet stöd till kapacitetsuppbyggnad, om inte annat följer av parternas inhemska förfaranden för att ta itu med dessa frågor,

b) kommunikation och utbildning om förebyggande av olyckor till följd av bomber och minor, rehabilitering och återintegrering i samhället av offren för bomber och minor.

ARTIKEL 35

Samarbete om mänskliga rättigheter

1. Parterna är överens om att samarbeta för att främja och försvara mänskliga rättigheter, även med avseende på genomförandet av de internationella instrument på området mänskliga rättigheter i vilka de är parter. Tekniskt bistånd kommer att tillhandahållas i detta syfte.

2. Detta samarbete kan bland annat omfatta

- a) information om och utbildning i mänskliga rättigheter,
- b) stärkande av institutioner med anknytning till mänskliga rättigheter,
- c) stärkande av den nuvarande dialogen om mänskliga rättigheter,
- d) stärkande av samarbetet med de FN-institutioner som är verksamma på området mänskliga rättigheter.

ARTIKEL 36

Reform av den offentliga förvaltningen

Parterna är överens om att, på grundval av en bedömning av särskilda behov som ska utföras i samråd mellan parterna, samarbeta i syfte att omorganisera sin offentliga förvaltning och göra den mer effektiv, bland annat genom att

- a) öka den organisatoriska effektiviteten, t.ex. genom decentralisering,
- b) öka institutionernas effektivitet när det gäller tillhandahållande av tjänster,
- c) förbättra förvaltningen av de offentliga finanserna och stärka ansvarsskyldigheten i överensstämmelse med parternas respektive lagar och andra författningar,
- d) förbättra den rättsliga och institutionella ramen,
- e) bygga upp kapacitet för utformning och genomförande av strategier (tillgång till offentliga tjänster, utformning och genomförande av budgeten, korruptionsbekämpning),
- f) bygga upp kapaciteten hos de rättsvårdande organen,
- g) reformera offentliga tjänster, offentliga organ och administrativa förfaranden,
- h) bygga upp kapacitet för modernisering av den offentliga förvaltningen.

ARTIKEL 37

Sammanslutningar och icke-statliga organisationer

1. Parterna erkänner sammanslutningars och icke-statliga organisationers, inbegripet arbetsmarknadsparternas, roll i och potentiella bidrag till samarbetsprocessen enligt detta avtal.

2. I överensstämmelse med de demokratiska principerna och med respektive parts rättsliga och administrativa regler får organiserade sammanslutningar och icke-statliga organisationer

- a) delta i utformningen av politiken,
- b) informeras om och, i alla stadier av utvecklingsprocessen, delta i samråd om utvecklings- och samarbetsstrategier och sektorspolitik, särskilt på områden som berör dem,
- c) tilldelas finansiella medel, i den mån parternas interna regler medger det, och stöd till kapacitetsuppbyggnad på viktiga områden,
- d) delta i genomförandet av samarbetsprogram på områden som berör dem.

ARTIKEL 38

Kultur

1. Parterna är överens om att främja ett mångsidigt kulturellt samarbete som tar hänsyn till deras mångfald i syfte att öka den ömsesidiga förståelsen och kunskapen om varandras kulturer.

2. Parterna ska sträva efter att vidta lämpliga åtgärder för att främja kulturellt utbyte och genomföra gemensamma initiativ inom olika kulturella kretsar, däribland samarbete för att bevara kulturarv med hänsyn till den kulturella mångfalden. I detta hänseende är parterna också överens om att fortsätta att samarbeta inom ramen för Asien–Europamötet (Asem) för att stödja Asien–Europastiftelsens verksamhet. I detta syfte ska parterna stödja och främja ett långsiktigt partnerskap och samarbete mellan sina kulturella institutioner.

3. Parterna är överens om att samråda och samarbeta i relevanta internationella forum,

såsom Unesco, för att verka för gemensamma mål och främja den kulturella mångfalden och skyddet för kulturarvet. I detta hänseende är parterna också överens om att främja ratificeringen av Unescos konvention om skydd för och främjande av mångfalden av kulturyttringar, antagen den 20 oktober 2005, och att stärka samarbetet för dess genomförande, med särskild tonvikt vid politisk dialog samt integrering av kulturen i arbetet för hållbar utveckling och fattigdomsminskning i syfte att främja tillkomsten av en ny dynamisk kultursektor genom att gynna kulturindustrins utveckling. Parterna ska fortsätta sina ansträngningar för att uppmuntra andra stater att ratificera den konventionen.

ARTIKEL 39

Vetenskapligt och tekniskt samarbete

1. Parterna är överens om att stärka det vetenskapliga och tekniska samarbetet på områden av ömsesidigt intresse, däribland industri-, energi- och transportsektorerna, miljö, särskilt rörande klimatförändringen och förvaltning av naturresurser (t.ex. fiske, skogsbruk och landsbygdsutveckling), jordbruk och livsmedelsförsörjning, bioteknik samt människors och djurs hälsa, med beaktande av parternas respektive politik och samarbetsprogram på olika områden.

2. Syftet med detta samarbete ska bland annat vara att

a) uppmuntra utbyte av vetenskaplig och teknisk information och sakkunskap, inbegripet om genomförandet av politik och program på olika områden,

b) främja varaktiga förbindelser och forskningspartnerskap mellan forskarsamfund, forskningscentrum, universitet och näringsliv,

c) främja utbildning inom vetenskap och teknik,

d) främja tillämpning av vetenskapliga och tekniska forskningsrön i syfte att främja hållbar utveckling och höjd livskvalitet.

3. Samarbetet ska bedrivas i form av

a) gemensamma forsknings- och utvecklingsprojekt och – program,

b) utbyte av information, kunskaper och erfarenheter genom gemensamt organiserade

seminarier, workshoppar, möten, symposier och konferenser,

c) utbildning och utbyte av vetenskapsmän och unga forskare genom internationella mobilitets- och utbytesprogram, i syfte att ge största möjliga spridning åt forskningsresultat, lärande och bästa metoder,

d) andra samarbetsformer som parterna ömsesidigt kommit överens om.

4. Parterna ska inom ramen för detta samarbete stödja sina respektive högre utbildningsanstalters, forskningscentrums och produktionssektorers deltagande, i synnerhet små och medelstora företags. Samarbetet bör baseras på principerna om ömsesidighet, rättvis behandling och ömsesidig nytta och säkerställa ett tillräckligt skydd av immateriell äganderätt.

5. Särskilda samarbetsprioriteringar ska fastställas bland annat för följande områden:

a) Främjande och underlättande av tillträde till utsedda forskningsanläggningar för forskarutbyte och -utbildning.

b) Uppmuntrande av integrering av forskning och utveckling i program eller projekt för investeringar och för officiellt utvecklingsbistånd.

6. Parterna ska sträva efter att, inom ramen för sin kapacitet, mobilisera finansiella resurser för att stödja genomförandet av vetenskaplig och teknisk samarbetsverksamhet enligt detta avtal.

7. Parterna är överens om att göra sitt yttersta för att öka den allmänna medvetenheten om de möjligheter som erbjuds av deras respektive program för samarbete på det vetenskapliga och tekniska området.

ARTIKEL 40

Samarbete om informations- och kommunikationsteknik

1. Parterna erkänner att informations- och kommunikationsteknik (IKT) är centrala delar av det moderna livet och av avgörande betydelse för ekonomisk och social utveckling, och de är överens om att utbyta synpunkter om sina respektive strategier på detta område i syfte att främja ekonomisk och social utveckling.

2. Samarbetet på detta område ska inriktas bland annat på

a) att underlätta en dialog om olika aspekter av IKT-utveckling,

b) uppbyggnad av IKT-kapacitet, inbegripet utveckling av mänskliga resurser,

c) samtrafikförmåga och driftskompatibilitet mellan parternas nät och tjänster och sydostasiatiska nät och tjänster,

d) standardisering och spridning av ny IKT,

e) främjande av forsknings- och utvecklingssamarbete mellan parterna på IKT-området,

f) säkerhetsfrågor och säkerhetsaspekter rörande IKT samt kampen mot it-brottslighet,

g) bedömning av överensstämmelse när det gäller telekommunikation, inbegripet radioutrustning,

h) samarbete och utbyte av erfarenheter och bästa praxis när det gäller införande av informationsteknik i samhället i stort och i den offentliga förvaltningen,

i) att underlätta samarbete mellan parternas relevanta institutioner och aktörer inom den audiovisuella sektorn och mediesektorn,

j) att uppmuntra ytterligare samarbete mellan parternas IKT-företag, inbegripet tekniköverföring.

ARTIKEL 41

Transport

1. Parterna är överens om att ytterligare stärka sitt samarbete inom relevanta områden av transportpolitiken i syfte att förbättra och bredda investeringsmöjligheterna, förbättra gods- och passagerartransporterna, främja säkerheten på sjöfarts- och luftfartsområdet, särskilt genom att stärka sök- och räddningstjänster och kampen mot sjöröveri och främja ökad konvergens i lagstiftningen, samt att minska transporternas miljöpåverkan och förbättra effektiviteten i transportsystemen.

2. Samarbetet mellan parterna på detta område ska syfta till att främja följande:

a) Informationsutbyte om parternas respektive politik och praxis i fråga om transport, särskilt avseende transport i städer, på landsbygd, till sjöss och i luften, stadstrafikplanering, transportlogistik, utveckling av kollektivtrafik samt sammankoppling och driftskompatibilitet när det gäller kombinerade transportnät.

b) Informationsutbyte om de europeiska globala systemen för satellitnavigering (särskilt Galileo) genom lämpliga bilaterala instrument, med tonvikt på frågor av ömsesidigt intresse som rör regelverk, industri och marknadsutveckling.

c) Gemensam verksamhet på området för lufttransporttjänster bland annat genom att genomföra befintliga avtal och undersöka möjligheterna att vidareutveckla förbindelserna och det tekniska och regleringsrelaterade samarbetet på sådana områden som flygsäkerhet, luftfartsskydd och flygledning, i syfte att främja konvergens i lagstiftningen och undanröja hinder för affärsverksamhet. På denna grundval kommer parterna att undersöka möjligheterna att utöka samarbetet på området civil luftfart.

d) Dialog på området för sjötransporttjänster i syfte att åstadkomma obegränsat tillträde på kommersiella grunder till den internationella marknaden för sjötransport, åtaganden om utfasning av befintliga reserveringssystem för last, överenskommelser om att inte införa klausuler om lastdelning, etablering på området sjötransporttjänster inbegripet stöd-tjänster, nationell behandling och behandling som mest gynnad nation för fartyg som drivs av den andra partens medborgare eller företag när det gäller stöd-tjänster och hamntjänster, samt frågor avseende dörr-till-dörr-transporttjänster.

e) Tillämpning av säkerhetsnormer och miljöskyddsnormer, särskilt när det gäller sjö- och lufttransport i överensstämmelse med relevanta internationella konventioner, inbegripet samarbete i lämpliga internationella forum i syfte att säkerställa bättre efterlevnad av internationella föreskrifter. I detta syfte kommer parterna att främja tekniskt samarbete och bistånd i transportsäkerhetsfrågor, bland annat sök- och räddningstjänst samt undersökning av olyckor.

ARTIKEL 42

Energi

1. Parterna är överens om att förbättra samarbetet inom energisektorn i följande syften:

a) Diversifiera energiförsörjningen i syfte att skapa energitrygghet, utveckla nya innovativa och förnybara energikällor, bland annat hållbara biobränslen och biomassa med beaktande av landsspecifika villkor, vind- och solenergi samt vattenkraftproduktion, främja utarbetandet av lämpliga politiska ramar i syfte att skapa gynnsamma förhållanden för investeringar och rättvisa konkurrensvillkor för förnybara energikällor samt integrera dessa aspekter i relevanta politikområden.

b) Med hjälp av insatser på såväl utbudssidan som efterfrågesidan uppnå en rationell användning av energi, genom att främja energieffektivitet i produktion, transport, distribution och slutanvändning av energi.

c) Främja överföring av teknik som syftar till hållbar energiproduktion och energianvändning.

d) Främja kapacitetsuppbyggnad och underlätta investeringar på detta område på grundval av öppna och icke-diskriminerande handelsregler.

e) Möjliggöra ett samband mellan tillgång till energitjänster till rimliga priser och hållbar utveckling.

2. I detta syfte är parterna överens om att främja kontakter och gemensam forskning och att utöka tekniskt bistånd och kapacitetsuppbyggnad genom lämpliga regionala forum rörande icke-förorenande tillverkning och miljöskydd, till ömsesidig nytta för parterna. Bägge sidorna kommer att undersöka möjligheterna att ytterligare utöka samarbetet rörande kärnsäkerhet och kontroll av kärnmaterial inom ramen för sina befintliga rättsliga och politiska ramar.

ARTIKEL 43

Turism

1. Parterna ska sträva efter att förbättra informationsutbytet och fastställa bästa praxis i syfte att sörja för en balanserad och hållbar utveckling av turismen i enlighet med Världsturistorganisationens globala uppförandekod för turism och de hållbarhetsprin-

ciper som bygger på den lokala Agenda 21-processen.

2. Parterna är överens om att utveckla samarbetet bland annat i syfte att

a) slå vakt om och maximera naturarvets och kulturarvets möjligheter,

b) lindra de negativa följderna av turismen,

c) öka turistnäringens positiva bidrag till en hållbar utveckling av lokalsamhällen, bland annat genom att utveckla ekoturism och kulturturism, samtidigt som lokalsamhällets och ursprungsbefolkningars integritet och intressen respekteras,

d) bidra med tekniskt bistånd och kapacitetsuppbyggnad, bland annat i form av utbildningsprogram för beslutsfattare och chefer inom turistnäringen,

e) uppmuntra turistnäringen, däribland båda parternas researrangörer och resebyråer, att vidareutveckla det bilaterala samarbetet, inbegripet utbildning.

ARTIKEL 44

Industripolitiskt samarbete och samarbete kring små och medelstora företag

Parterna är överens om att, med beaktande av sin ekonomiska politik och sina ekonomiska mål, främja det industripolitiska samarbetet på alla områden som bedöms lämpliga, i syfte att förbättra konkurrenskraften för små och medelstora företag, bland annat genom följande åtgärder:

a) Utbyte av information och erfarenheter om olika sätt att skapa en rättslig ram och andra förutsättningar för små och medelstora företag att förbättra sin konkurrenskraft.

b) Främjande av kontakter och utbyte mellan ekonomiska aktörer, uppmuntran till gemensamma investeringar och upprättande av gemensamma företag och informationsnätverk, framför allt genom befintliga övergripande unionsprogram som stimulerar överföring av mjuk och hård teknik mellan partner.

c) Tillhandahållande av information och främjande av innovationer och utbyte av bästa praxis när det gäller tillgång till finansiering och marknadstillträde, inbegripet revisions- och bokföringstjänster, särskilt för småföretag och mikroföretag.

d) Underlättande av och stöd till relevant verksamhet inom den privata sektorn och näringslivsorganisationer hos parterna.

e) Främja företags sociala ansvar och deras redovisningsskyldighet samt uppmuntra ansvarsfullt handlande från företagens sida och hållbar konsumtion och produktion. Detta samarbete ska kompletteras med ett konsumentperspektiv, t.ex. angående produktinformation och konsumentens roll på marknaden.

f) Gemensamma forskningsprojekt, tekniskt bistånd och samarbete inom utvalda områden av näringslivet i fråga om standarder, tekniska föreskrifter och förfaranden för bedömning av överensstämmelse, enligt ömsesidig överenskommelse mellan parterna.

ARTIKEL 45

Dialog om den ekonomiska politiken

Parterna är överens om att samarbeta för att främja utbytet av information om deras respektive ekonomiska utveckling och ekonomiska politik och utbytet av erfarenheter när det gäller samordning av den ekonomiska politiken, inom ramen för det regionala ekonomiska samarbetet och den regionala integrationen och genom befintliga bilaterala och multilaterala mekanismer på områden av ömsesidigt intresse, inbegripet utbyte av information om reformprocessen och privatisering av statsägda företag i överensstämmelse med parternas lagar och andra författningar.

ARTIKEL 46

Samarbete på skatteområdet

1. För att stärka och utveckla den ekonomiska verksamheten och samtidigt ta hänsyn till behovet av att utarbeta lämpliga rättsliga och administrativa ramar, kommer parterna att verka för en god förvaltning på skatteområdet och genomföra principerna om öppenhet och informationsutbyte inom ramen för bilaterala skatteavtal mellan Vietnam och EU-medlemsstater. Parterna är vidare överens om att stärka erfarenhetsutbytet, dialogen och samarbetet sig emellan för att bekämpa

skatteundandragande och annan skadlig praxis på skatteområdet.

2. Parterna är överens om att stärka samarbetet på skatteområdet i syfte att förbättra sin reglerings- och förvaltningskapacitet bland annat genom att utbyta erfarenheter och ge tekniskt bistånd.

3. Parterna kommer att uppmuntra ett effektivt genomförande av bilaterala skatteavtal mellan Vietnam och EU-medlemsstater och ge sitt stöd till överläggningar om nya sådana avtal i framtiden.

ARTIKEL 47

Samarbete om finansiella tjänster

Parterna är överens om att föra en dialog i synnerhet för att utbyta information och erfarenheter om sina respektive regelverk och stärka samarbetet i syfte att förbättra redovisnings-, revisions-, tillsyns- och regleringsystemen inom banksektorn och försäkringssektorn och i andra delar av den finansiella sektorn, bland annat genom program för kapacitetsuppbyggnad på områden av ömsesidigt intresse.

ARTIKEL 48

Samarbete för att förebygga naturkatastrofer och begränsa deras verkningar

1. Parterna är överens om att samarbeta för att förebygga naturkatastrofer och för att göra effektiva insatser vid naturkatastrofer, i syfte att minimera antalet dödsoffer och skadorna på egendom, naturtillgångar, miljön och kulturarvet och integrera riskreducering i alla sektorer och alla verksamhetsområden på nationell och lokal nivå.

2. På denna grundval är parterna överens om att

a) utbyta information om övervakning och bedömning av och prognoser och tidiga varningar om naturkatastrofer,

b) förbättra kapaciteten genom att utbyta erfarenheter och bästa praxis när det gäller att förebygga naturkatastrofer och begränsa deras verkningar,

c) stödja varandra med avseende på teknik, specialutrustning och material som behövs för katastrofhantering och katastrofinsatser,

d) främja dialog mellan parternas myndigheter med ansvar för hanteringen av och insatserna vid naturkatastrofer i syfte att stödja och stärka samarbetet på detta område.

ARTIKEL 49

Stads- och regionplanering samt stads- och regionutveckling

1. Parterna är överens om att främja samarbete och partnerskap på området, med hänsyn till vilken betydelse stads- och regionplanering samt stads- och regionutveckling har för den ekonomiska tillväxten, fattigdomsminskning och hållbar utveckling.

2. Samarbetet om stads- och regionplanering och stads- och regionutveckling kan ha följande former:

a) Utbyte av erfarenhet i frågor som rör hållbar stads- och regionplanering och stads- och regionutveckling, bland annat

– politik för stadsplanering och tillhörande infrastruktur, regionplanering, stadsutbredning samt bevarande och utveckling av historiska stadsområden,

– upprättande av urbana nätverk med deltagande av central- och lokalförvaltningar, inbegripet kommuner, sammanslutningar och icke-statliga organisationer, myndigheter, entreprenörer och yrkessammanslutningar,

– förvaltning av arkitektur, planering och stadsutbredning med användning av geografiska informationssystem,

– planering och utveckling av tätortscentrum, förnyelse av stadskärnor samt miljöplanering i städer,

– förhållandet mellan stad och landsbygd,

– utveckling av teknisk infrastruktur i städerna, däribland återuppbyggnad och förbättring av vattenförsörjningssystem i städer, anläggning av system för behandling av avloppsvatten och fast avfall, miljöskydd och skydd av stadslandskap.

b) Stöd genom utbildning och kapacitetsuppbyggnad för chefer på central, regional och lokal nivå inom region- och stadsplanering, arkitekturförvaltning och det arkitektoniska kulturarvet.

c) Samarbete inom ramen för relevanta internationella organisationer, såsom UN-Habitat (FN-programmet för boende och bostättning) och World Urban Forum genom gemensamma forskningsprogram och anordnande av workshoppar och seminarier i syfte att utbyta information och erfarenheter om stadsplanering och stadsutveckling, inbegripet stadsutbredning, stadsbyggnad, markanläggning och utveckling av teknisk infrastruktur.

3. Parterna är överens om att utöka samarbetet och att utbyta erfarenheter och information mellan sina regionala och kommunala myndigheter i syfte att lösa komplexa problem i stadsområden genom att främja hållbar utveckling.

ARTIKEL 50

Arbete, sysselsättning och sociala frågor

1. Parterna är överens om att utöka samarbetet på området arbete, sysselsättning och sociala frågor, inbegripet samarbete i fråga om arbete, regional och social sammanhållning, hälsa och säkerhet på arbetsplatsen, jämställdhet mellan kvinnor och män, livslång kompetensutveckling, utveckling av mänskliga resurser, internationell migration och arbete under anständiga villkor samt social trygghet, i syfte att stärka globaliserings sociala dimension.

2. Parterna bekräftar behovet av att stödja globaliseringsprocessen, eftersom denna gynnar alla, och att främja en full och produktiv sysselsättning och arbete under anständiga villkor, vilket är en förutsättning för en hållbar utveckling och fattigdomsbekämpning i enlighet med FN:s generalförsamlings resolution 60/1 och ministerförklaringen från högnivåmötet i FN:s ekonomiska och sociala råd i juli 2006. Samarbetet mellan parterna ska vara förenligt med och ta hänsyn till båda parternas särdrag och till skillnaderna i deras ekonomiska och sociala förhållanden.

3. Parterna bekräftar sitt åtagande att iaktta, främja och genomföra internationellt erkända arbetsnormer enligt ILO:s konventioner i vilka de är parter och vilka anges i ILO-deklarationen från 1988 om grundläggande

principer och rättigheter i arbetslivet. Parterna är överens om att samarbeta och tillhandahålla tekniskt bistånd i syfte att på lämpligt sätt främja ratificeringen av internationellt erkända arbetsnormer och att effektivt genomföra arbetsnormer som ratificerats av parterna.

4. Om inte annat följer av lagar, villkor och förfaranden som gäller i värdlandet och relevanta internationella fördrag och konventioner i vilka parterna är parter, ska båda parterna sträva efter att se till att den andra partens medborgare som är lagligen anställda på värdlandets territorium inte utsätts för diskriminerande behandling på grund av nationalitet i förhållande till andra tredjelandsmedborgare när det gäller t.ex. arbetsförhållanden, lön eller avskedande.

5. Samarbetet kan ha formen av särskilda program och projekt som parterna ömsesidigt kommit överens om, kapacitetsuppbyggnad, utbyte om politiska lösningar samt initiativ rörande frågor av ömsesidigt intresse på bilateral eller multilateral nivå, t.ex. Asem, EU–Asean och ILO.

ARTIKEL 51

Statistik

1. Parterna är överens om att främja samarbete rörande harmonisering och utveckling av statistiska metoder, inbegripet insamling, bearbetning, analys och spridning av statistik.

2. I detta syfte är parterna överens om att stärka samarbetet, även inom regionala och internationella forum, genom kapacitetsuppbyggnad och andra projekt för tekniskt bistånd, bland annat tillhandahållande av modern programvara för statistik, i syfte att höja kvaliteten på statistiken.

AVDELNING VII

INSTITUTIONELL RAM

ARTIKEL 52

Gemensam kommitté

1. Parterna är överens om att inrätta en gemensam kommitté som består av företrädare på högsta möjliga nivå från båda sidor och som ska ha följande uppgifter:

a) Övervaka att detta avtal fungerar och genomförs väl.

b) Fastställa prioriteringar i förhållande till målen för detta avtal.

c) Övervaka utvecklingen av förbindelserna mellan parterna i deras helhet och utfärda rekommendationer för hur målen för detta avtal ska uppnås.

d) Vid behov begära information från kommittéer och andra organ som inrättats inom ramen för andra avtal mellan parterna samt beakta rapporter som lagts fram av sådana kommittéer och andra organ.

e) Utbyta åsikter och lägga fram förslag om alla frågor av gemensamt intresse, även framtida åtgärder och tillgängliga resurser för att genomföra dem.

f) Lösa skiljaktigheter som uppstår i samband med tillämpningen eller tolkningen av detta avtal.

g) Gå igenom all information som lagts fram av en part i frågor som gäller fullgörande av skyldigheter och samråda i syfte att finna en för parterna godtagbar lösning, i enlighet med artikel 57.

2. Gemensamma kommittén ska normalt sammanträda en gång per år, växelvis i Hanoi och Bryssel, på en dag som ska fastställas genom ömsesidig överenskommelse. Extraordinära möten får också sammankallas genom överenskommelse mellan parterna. Ordförandeskapet i gemensamma kommittén ska innehas växelvis av de båda parterna. Dagordningen för gemensamma kommitténs sammanträden ska fastställas genom överenskommelse mellan parterna.

3. Gemensamma kommittén ska upprätta underkommittéer och specialiserade arbetsgrupper som ska bistå den i dess arbete. Underkommittéerna och arbetsgrupperna ska vid varje sammanträde lämna en detaljerad rapport om sin verksamhet till gemensamma kommittén.

4. Parterna är överens om att gemensamma kommittén även ska ha till uppgift att sörja för att de sektorsavtal eller sektorsprotokoll som eventuellt ingåtts eller kan komma att ingås mellan parterna fungerar väl.

5. Den gemensamma kommittén ska anta sin egen arbetsordning.

AVDELNING VIII

SLUTBESTÄMMELSER

ARTIKEL 53

Resurser för samarbete

1. Parterna är överens om att ställa nödvändiga resurser, bland annat finansiella medel, till förfogande i den utsträckning som deras respektive resurser och bestämmelser tillåter detta, i syfte att uppfylla de samarbetsmål som fastställs i detta avtal.

2. Parterna ska uppmana Europeiska investeringsbanken att fortsätta sin verksamhet i Vietnam, i enlighet med dess egna förfaranden och kriterier för finansiering.

ARTIKEL 54

Klausul om framtida utveckling

1. Parterna får genom gemensam överenskommelse utvidga detta avtal i syfte att utöka samarbetet, inbegripet komplettera det genom avtal eller protokoll inom specifika sektorer eller verksamhetsområden. Sådana särskilda avtal ska utgöra en integrerad del av de samlade bilaterala förbindelserna enligt det här avtalet och en del av en gemensam institutionell ram.

2. Vad beträffar genomförandet av detta avtal får endera parten framföra förslag om att utvidga samarbetsområdets räckvidd, med beaktande av de erfarenheter som gjorts i samband med dess tillämpning.

ARTIKEL 55

Andra avtal

1. Utan att det påverkar tillämpningen av de relevanta bestämmelserna i fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt får varken detta avtal eller någon åtgärd som vidtas inom ramen för detta avtal påverka medlemsstaternas befogenheter att genomföra bilateralt

samarbete med Vietnam eller att, i förekommande fall, ingå nya partnerskaps- och samarbetsavtal med Vietnam.

2. Detta avtal ska inte påverka tillämpningen eller genomförandet av åtaganden som respektive parter gör gentemot tredje part.

3. Befintliga avtal på de samarbetsområden som omfattas av det här avtalet ska anses utgöra en del av de samlade bilaterala förbindelserna enligt det här avtalet och en del av en gemensam institutionell ram.

ARTIKEL 56

Avtalets tillämpning och tolkning

1. Var och en av parterna får till gemensamma kommittén hänskjuta alla tvister avseende tillämpningen eller tolkningen av detta avtal.

2. Gemensamma kommittén får avgöra frågorna genom att utfärda rekommendationer.

ARTIKEL 57

Fullgörande av skyldigheter

1. Parterna ska vidta alla allmänna eller särskilda åtgärder som är nödvändiga för fullgörandet av deras skyldigheter enligt detta avtal och se till att åtgärderna är förenliga med de mål och syften som fastläggs i avtalet.

2. Om någon av parterna anser att den andra parten har underlåtit att fullgöra någon av sina skyldigheter enligt detta avtal, får den vidta lämpliga åtgärder.

3. Utom i fall som gäller en väsentlig överträdelse av avtalet ska parten dessförinnan förse gemensamma kommittén med all relevant information som är nödvändig för en noggrann undersökning av situationen i syfte att finna en lösning som är godtagbar för båda parterna.

4. För en korrekt tolkning av avtalet och för dess praktiska tillämpning är parterna överens om att uttrycket lämpliga åtgärder i artikel 57.2 avser åtgärder som vidtas i överensstämmelse med folkrätten och som står i proportion till underlåtenheten att fullgöra en skyldighet enligt avtalet. Vid valet av åtgärder ska i första hand sådana tillgripas som

minst stör genomförandet av detta avtal. Åtgärderna ska omedelbart anmälas till den andra parten, och om denna så begär ska parterna samråda om åtgärderna i gemensamma kommittén.

ARTIKEL 58

Hjälpmedel

I syfte att underlätta samarbetet inom ramen för detta avtal är båda parterna överens om att bevilja tjänstemän och experter som deltar i genomförandet av samarbetet de hjälpmedel som de behöver för att utföra sina uppgifter, i enlighet med båda parternas interna regler och föreskrifter.

ARTIKEL 59

Förklaringar

Förklaringarna till detta avtal utgör en integrerad del av avtalet.

ARTIKEL 60

Territoriell tillämpning

Detta avtal ska tillämpas inom det territorium där fördraget om Europeiska unionen är tillämpligt, på de villkor som fastställs i det fördraget, å ena sidan, och på Socialistiska republiken Vietnams territorium, å andra sidan.

ARTIKEL 61

Definition av parterna

I detta avtal avses med ”parterna” unionen eller dess medlemsstater eller unionen och dess medlemsstater, i enlighet med deras respektive befogenheter, å ena sidan, och Socialistiska republiken Vietnam, å andra sidan.

ARTIKEL 62

Nationell säkerhet och utlämnande av information

Ingenting i detta avtal ska tolkas som ett krav på någon av parterna att lämna ut sådan information som parten inte anser det vara förenligt med dess väsentliga säkerhetsintressen att lämna ut.

ARTIKEL 63

Ikraftträdande och varaktighet

1. Detta avtal träder i kraft den första dagen i den månad som följer på den dag då den senare parten har underrättat den andra parten om att de rättsliga förfaranden som är nödvändiga för detta ändamål har slutförts.

2. Detta avtal är giltigt i fem år. Det ska automatiskt förlängas med perioder om ytterligare ett år, såvida inte någon av parterna skriftligen, sex månader innan den berörda ettårsperioden har löpt ut, till den andra parten anmäler att den inte har för avsikt att förlänga avtalet.

3. Eventuella ändringar av detta avtal ska ske genom överenskommelse mellan parterna. Ändringarna ska träda i kraft först efter det att den senare parten har underrättat den andra parten om att alla nödvändiga formaliteter har slutförts.

4. Detta avtal får sägas upp av endera parten genom skriftlig anmälan till den andra parten. Uppsägningen ska träda i kraft sex månader efter det att den andra parten har tagit emot anmälan.

ARTIKEL 64

Anmälningar

Anmälningar enligt artikel 63 ska göras till Europeiska unionens råds generalsekretariat respektive Vietnams utrikesministerium.

ARTIKEL 65

Giltiga texter

Detta avtal är upprättat i två exemplar på bulgariska, danska, engelska, estniska, finska, franska, grekiska, italienska, lettiska, litauiska, maltesiska, nederländska, polska, portugisiska, rumänska, slovakiska, slovenska, spanska, svenska, tjeckiska, tyska, un-

gerska och vietnamesiska språken, vilka alla
texter är lika giltiga.

BILAGA

GEMENSAM FÖRKLARING OM
STÄLLNING SOM MARKNADSEKO-
NOMI

Parterna ska utöka samarbetet för att främja ett erkännande av Vietnams status som marknadsekonomi snarast möjligt, med förbehåll för relevanta förfaranden.

ENSIDIG FÖRKLARING FRÅN EUROPE-
ISKA UNIONEN OM DET ALLMÄNNA
PREFERENSSYSTEMET

Europeiska unionen erkänner det allmänna preferenssystemets stora betydelse för handelsutvecklingen och ska fortsätta samarbetet bland annat genom dialog, utbyten och kapacitetsbyggande åtgärder i syfte att säkerställa att Vietnam kan utnyttja systemet på ett optimalt sätt i överensstämmelse med parternas relevanta förfaranden och EU:s handelspolitik.

GEMENSAM FÖRKLARING OM ARTI-
KEL 24 (SAMARBETE OM BEKÄMP-
NING AV PENNINGTVÅTT OCH AV FI-
NANSIERING AV TERRORISM)

Parterna är överens om att gemensamma kommittén ska upprätta en förteckning över de behöriga myndigheter som ansvarar för utbyte av relevant information enligt denna artikel.

GEMENSAM FÖRKLARING OM ARTI-
KEL 57 (FULLGÖRANDE AV
SKYLDIGHETER)

För den korrekta tolkningen och den praktiska tillämpningen av detta avtal är parterna överens om att uttrycket "en väsentlig överträdelse av avtalet" i artikel 57.3, i överensstämmelse med artikel 60.3 i 1969 års Wienkonvention om traktaträtten (nedan kallad *Wienkonventionen*) avser

- a) en vägran att fullgöra avtalet som inte sanktioneras av Wienkonventionen, eller
- b) en överträdelse av en väsentlig del av avtalet enligt artiklarna 1.1 och 1.2 samt artikel 8.

Åtgärder som en part vidtar i händelse av en väsentlig överträdelse av avtalet ska omedelbart anmälas till den andra parten. På begäran av den andra parten ska gemensamma kommittén inom en period av högst 30 dagar hålla brådskande samråd för att grundligt undersöka varje aspekt av, eller grunden för, åtgärden i syfte att finna en lösning som är godtagbar för båda parterna.